

1 Corĩtu norĩ
Corĩtu norĩ ma, Paru te te
ĩrob'ui'éré na'rata zé
ĩbaihã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu u morĩ wamhã, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, ĩsa'u hã ma tô ĩsimirowasu'u wẽ zarina ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahã'ã ni.

Ã ĩbaihã na ma tô Paru hã tãma ãma rob'ui'éré za'ra Corĩtu ãma ĩsazei'wa norĩ ma hã, ni'wam norĩ hã wasété na 're ĩhãimana za'ra mono wasu'u hã te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré ĩsazei'wa nherẽ. Taha wa, ma tô tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã ĩ'uwaibaba si 're ĩnomro mono zém na hã.

Paru hã te te tãma rob'ui'éré za'ra wana ré hã, ma tô rob'ui'éré hã tãma me za'ra, Corĩtu norĩ hã Paruhu ma. Taha na ma tô siwi sadanha, tinhimi'ui'éré za'ra na marĩ hã tãma 're ĩhãimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hã. Capituru 7 ãma hã ma tô Paru hã asa tãma ãma rowasu'u za'ra, te te ĩsadanharĩ za'ra zém na hã. Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, ĩsazei'wai mono bâ 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã romhuri mono bâ te te tãma 're ĩ'apisutu mono zém na hã (capituru 12, 14 ãma hã). Capituru 13 ãma ma tô duré rowasu'u, 're ĩdasisawi za'ra mono zém na hã. Capituru 15 ãma hã te duré rowasu'u, Zezusi hã dâ'ã nherẽ, sena na apã ĩhãiwa'utuzém na hã, duré taha zarina, wa norĩ zama apã 're ĩwahãiwa'utu za'ra mono zém na hã.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

1-2 Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Sotẽni hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô ãpisutu, te te sima ãwẽzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ãhâimana mono da, ãsawã para. A norĩ wa'aba zama, ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tô Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

³ Wamama ma, wa ai'ãma 're ãmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ãsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

'Re ãhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, ãwẽ si te te dama 're ã'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, wa 're ãwata u'âsi, ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi ãma si oto 're anomro aba mono zéb zarina.

⁵ Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwẽ si te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãwasu'uwẽ na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ãhâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

⁶ Cristuhu wasu'uwẽ hã ma tô 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

⁷ Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apâ we ĩmorĩzéb zô, 're asimiparĩ za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina ĩwē hã te te aima 're ĩsômri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto.

⁸ Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro aba mono da. Nimahã bătâ na za we apâ ĩmorĩzéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hã 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tō taha bătâ na aiwasédé hã te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Ta hã ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Īsazei'wa norĩ, siwanhizari 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ Īsisânawã norĩ, Corowihi nhorōwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hã, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

12 Āne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norī hã Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norī hã te 're siwasu'u za'ra, āne: “Wa norī hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norī hã te 're siwasu'u za'ra, āne: “Wa norī hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norī hã te āne 're siwasu'u za'ra: “Wa norī hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na.

13 Tane nherē, Cristuhu zazei'wa norī hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari āma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. E wa hã Paru, wa tô asada ĩdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'râmi na. Mare di. Wa hãĩ õ di. E ĩnhisi na ma tô â dawabzuri hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, Zesusihi nhisi upana. Mare di. Wa hãĩ õ di.

14-15 Ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'āma 're ĩnhib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, te ĩsima 're aiwē za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, ĩnhisi na. Tane nherē, ai'ahâ na te aima 're ab'manharĩ aba mono õ di. Crisipu norī ma si, wa tô â dawabzuri hã tãma 'manharĩ zahuré, Da'izuhu me. Āne wa, wa tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩwata u'âsi. Taha wa, a norī wa'wa hã ĩnhisi na â dawabzuri hã te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

16 Āne na wa tô duré ĩsina po're puru, Es-itépanasihi ma zama, â dawabzuri te ĩ'manharĩzém na hã. Duré ĩsõrõwa āma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra

mono norĩ ma zama, wa tô tãma 'manharĩ za'ra ĩsiré. Āma ĩpo're pu'u za'ra õ di oto, ni'wam norĩ āma hã, â dawabzuri te tãma ĩ'manharĩ za'ra zém na hã. Ta norĩ ma si, wa tô 'manharĩ za'ra.

¹⁷ Ā dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ mono da, te te datēme ĩzatõrĩ õ di, Cristu hã. ĩwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u mono da, ma tô datēme ĩzatõ. Taha wa, ti'ai āma danhimirowaihu'u na da te dama 're ĩroti za'ra mono nei õ di wa hã, te dama 're ĩrowasu'u mono zé hã. Ti'ai āma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âhã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ĩdã'âzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hãimana. Tane 'wa'âhã, Cristuhu wasu'uwẽ hã marĩ dai õ di aré, da te āma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te āma 're ĩda'anho'reptui mono da hã.

'Re ĩhãimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za te te ĩ'uprosi za'ra norĩ hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na Cristuhu dã'âzé wasu'u na te te āma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norĩ si uburé 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono norĩ si, wa tô wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dã'âzé hã ĩpire na hã. Taha wasu'u hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ĩda'anho'reptui mono da hã, Cristu hã dazada ĩdã'âzézarina.

¹⁹ Āne duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na ĩsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hã:

“Ni'wam norĩ hã ĩnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono õ nherẽ, tinhimirowaihu'u pese na 'rãwi 're si'madã'ã ze za'ra mono wamhã, wa za ĩsimirowaihu'u

pese zé hã te tiwi 're a'uprosi, ta norĩ wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ na 'rãwi da te dasina 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto.”

Ãne na hã duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, te wasu'u.

²⁰ Ti'ai ãma danhimirowaihu'u pe hã, tarére 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré zarina, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowaihu'u pe hã tarére duré, tâma hã. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rãwi da te dasima ãma 're ãroti nhipese za'ra mono zé hã tarére tâma hã. Uburé danhimirowaihu'u pese na dahâimanazé hã wapure di tâma hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese ma hã. Ãne, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

²¹ Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sima pisutu, dasi'uihã na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi da te 're waihu'u za'ra mono tô da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Zezusi hã dazada ãdã'ázé wasu'u hã, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

²² Zudezu norĩ hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ã'ab'manharĩ mono zéb zô si, te 're sõpré. Duré zudezu'õ norĩ hã uburé marĩ te te 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wẽ u'âsi za'ra.

23 Tane nherẽ, wa norĩ hã Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'ázẽ wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherẽ, ma tô taha wasu'uwẽ hã zudezu norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Zudezu'õ norĩ zama ma tô duré te te sima ãma 're rosa'rata upai u'ãsi za'ra, taré newa, marĩ da ãhãimana õ newa, ãwasu'uwẽ hã.

24 Ni'wam norĩ si ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ da, ni'wam norĩ hã zudezu, duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Ta norĩ si te Cristuhu dã'ázẽ wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã ãne hã, e marĩ te tãma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na ãdã'ázẽ wasu'u hã. Danhipai u 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pe, te tãma wasu'u za'ra. Duré ãsimiroti wẽ uptabi, te tãma wasu'u za'ra.

25 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti si, danhipai u ãwẽ uptabi hã tô. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

26 ãsisãnawã norĩ, ma'ãpé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihãimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ãpire norĩ 'ra na 're aihãimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahã wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

27 Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã dama hãimana nhimiza'rese'õ na, ãsazei'õ'wa norĩ te te ãma 're ãrosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra,

Īsib'a'uwē si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tō ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Īsazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono norĩ hã, oto sisém na 're hâimana za'ra mono da. Duré Īsazei'õ'wa norĩ ma ĩwapu za'ra hã, ma tō duré te te 're pisutu za'ra, Īsib'a'uwē 're nomro mono da. Īsazei'õ'wa norĩ ma, ĩpire za'ra hã oto sisém na 're hâimana za'ra mono da, ma tō dama ĩwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, Īsib'a'uwē 're nomro mono da.

28 Īsazei'õ'wa norĩ ma 're ĩhâimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, Īsib'a'uwē si 're nomro mono da, ĩsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ĩwē'õ pese za'ra mono norĩ hã. Īsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ĩhâimana za'ra mono zé hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tō dama ĩwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, Īsib'a'uwē si oto 're nomro mono da.

29 E marĩ da, ma tō ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi ĩsõ'a, sina 're wata tō za'ra mono da, ma tō ãne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wē te, 'rãwi dama sina 're wata tō za'ra mono da.

30 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro abamo. Cristuhu ãma si oto 're anomro abamo wa, te tinhimirowaihu ĩwē hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Cristuhu dâ'âzém na si, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awēsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zarina. Taha zarina si, ma tō duré te te 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwē si oto tãma 're wahâimana wē za'ra mono da. Taha zarina si, ma tō duré

wawasété hawi wa'anho'reptu, sitēme te te 're wa'awaibui mono da.

³¹Taha wa, wa norĩ hã ĩsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ĩwahâimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're ĩwahâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére: “Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã ĩbaihã na ãma rob'ui'ére hã.

2

Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ĩdã'ázé wasu'u

¹Īsisânawã norĩ, ma'ãpé ĩ'ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atēme ãma ĩmorĩ aba wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ĩmreme wapari ze na, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ĩsi'ãma 're rosa'rata, ĩnhimiroti wẽ wa, ĩ'ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĩroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, ĩnhimirowasu'u hã.

²Ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, wa tô ĩsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ĩpisudu hã

wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdâ'âzé wasu'u si.

³ Atême ãma ãmorĩ aba wamhã, ãpẽ'ẽ 'remhã ãnhib'aware di. Taha wa, wa tô ãpahi te, rẽrẽ, ãnhimiromhuri na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te ãma 're ã'uwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'riti mono õ'umhhasite.

⁴ Zezusihi wasu'uwẽ, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ãroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ãma 're ãzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tô sena na 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwẽ hã.

⁵ Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô ãma 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u na si, wa tô ãsazei'wa norĩ ma, te tãma 're rowasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina ãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã. ã hã roti hã ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Daro mono bâ dama roti'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Ta norĩ nhimiroti nhiptetezé hã daro mono bâ te za tiwi 're si'utõrĩ za'ra.

⁷ E 'wa ïwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're ïwasu'u mono hã bété. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ïwaihu'u'õ si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'âsi, ïwaihu'u pese zarina ïsimiroti wẽ uptabi si. Ta hã ma tô aré dawî udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tã da a'â, ïsimiroti wẽ wasu'u hã. Tane nherẽ, te te aropoto mono õ ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, ïwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na.

⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowaihu ïwẽ uptabi hã te te waihu'u za'ra õ di, ti'ai âma dama roti'wa norĩ hã ïsazei'õ'wa norĩ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhã, Wanhîb'apito, danhipai u ïwaihu'u pe hã te te siwi wĩrĩ õ di aré, wedepo'o nnonhi'rãmi na hã.

⁹ Tane nherẽ, ta norĩ hã te te waihu'u za'ra õ di tô. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére siro:

“'Re ïhâimana u'âsi mono zawî pese 'wa norĩ ma, ïwẽ hã te te tãma 're ï'apisutu mono zé hã, te te tãma ãma 're ï'a'uwaimrami mono zéb da hã, dasi'uihã na datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapẽ'ẽ na dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di, da te dasina ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwẽ hã tinhîb'a'uwẽ norĩ ma, te te 're ï'apisutu mono hã.”

Ãne duréihã ïwasu'u na ãma rob'ui'ére, ïbaihã na hã.

¹⁰ Wama si, ma tô tinhimiroti hã dama ïwaihu'u'õ hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tipẽ'êzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani ma

si, waihu'u pese di tō, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb da hã. E marĩ wa. Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese wa, Īpě'ězani ma hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're ĩ'aroti mono zé hã dama ĩwaihu'u'ō hã, tãma waihu'u pese di. Uburé marĩ na 're ihâimana mono zém na zama, tãma waihu'u pese di, Īpě'ězani ma hã.

¹¹ Ni'wa hã 'râwi tipě'ě na tihâimanazém na, te te sima 're ĩ'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za ĩmana'râmi hawim nherě, tiwi waihu'u. Īupana nherě, da te tiwi waihu'u ō di za, ihâimanazé hã. Marĩ na 'râwi sima ĩrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ihâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã Īpě'ězani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u ō di.

¹² Īsazei'ō'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono ō di, wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pě'ězani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hâiwa hawi te te wei watême ĩsatōrĩ ré si. Īwě hã te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō Tipě'ězani hã wei watême satōrĩ za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

¹³ Taha wa, wa norĩ hã ti'ai āma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono ō di. 'Re ihâimana u'âsi mono pě'ězani te te wama 're ĩ'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. Īpě'ě 're, Īpě'ězani tãma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma si, wa ĩsimiroti wě hã wa te tãma 're wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwě na hã.

¹⁴ 'Re ihâimana u'âsi mono pě'ězani te te wama 're

Ī'aroti mono zé hã, te ĩsazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, taré newa, duré 'rãwi si'uihã na rosa'rada hã te te ãma waihu'u pese za'ra õ wa, ta norĩ hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani, ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, te te ãma 're waihu'u za'ra mono õ di tã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na si, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁵ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani, ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tãma 're ĩroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ĩhãimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ĩsazei'õ'wa norĩ hã te te oto 're wawaihu'u za'ra mono õ di, aimawi 're wahãimana za'ra mono wa oto.

¹⁶ Duréhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tã ãhã wasu'u na ãma rob'ui'ére siro, ãne na hã:

“E 'wa hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã te te tiwi ĩwaihu'u da bâ bété. E 'wa hã te te duré tãma ĩroti da bâ.”

Ãne duréhã ãhã wasu'u na ãma ĩrob'ui'ére hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada, dasi'uihã na da te tiwi 're ĩwaihu'u za'ra mono õ zém na hã. Tane nherẽ, wa tã wa norĩ hã Cristuhu nhimirosa'rada hã waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani, wapẽ'ẽ 're, oto wama 're hãimana za'ra mono wa, te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na hã.

3

Paru hã Aporuhu me, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te te 're ĩromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani, ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma si, wa Zezusihi wasu'uwẽ si, wama ĩpire uptabi si,

te tãma 're wasu'u za'ra, dama ĩsa'rese'õ hã. Tane nherẽ, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, ãne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono ne, zahadu 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hã marĩ te te 're ĩsa'rese za'ra mono õ ne, Zezusihi wasu'uwẽ hã 're wapari za'ra wa'aba mono nherẽ, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono õ wa.

² Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tina hãiwa'u si te te 're wapsõmri za'ra. ĩna hã ĩsai uptabi hã te te tãma 're sõmri waihu'u za'ra mono õ di. Tane, wa tô wa hã roti ĩwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ na hã, zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Āhãna hã bété. Zahadu tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di.

³ E marĩ wa. ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marĩ na. Te duré 're asisada'ãbã u'ãsi za'ra wa'aba mo.

Ãne na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasété na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ĩrẽme waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zém ne hã.

⁴ Ni'wam norĩ me asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madã'ã za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te ãne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu

nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Āne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e marĩ te wasu'u. Tô ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahã, ãhã zarina si te za wa'ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're ĩromhuri mono, wa 're wahâimana. Īwasu'uwẽ na, wa te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ĩ'umhasi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã. Ta hã te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa wa te tãma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norĩ hã 're wahâimana.

⁶ Wa hã Paru, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're ĩrobzuri mono ne, wa tô dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ĩrobdi'i za'ra mono ne, ma tô Aporu hã ĩza'u hã te te aima ãma 're rowasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, dama 're ĩro'wanhipré za'ra mono ne, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da.

⁷ Taha wa, robzuri'wa norĩ ne, ĩwasu'uwẽ na te te dama 're ĩrowasu'u 'rata za'ra mono norĩ hã, pire na 're hâimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norĩ ne, daza'u te te dama ãma 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te pire uptabi na

're hâimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wẽ mono wa, Zezusihi ne dahâimana prẽdup sina, oto 're ĩdahâimana za'ra mono zẽb da hã.

⁸⁻⁹ Robzuri'wa norĩ hã robdi'i'wa norĩ me, tãma 're ĩro'wanhipré za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hã ĩwasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, duré Aporu hã ĩza'u te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tã wa zahuré, wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, ĩwasu'uwẽ hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tãma 're ĩromhuri mono zẽb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wapawa'ã, ĩwẽ uptabi na.

Duré daburu hã, e 'wa te hã. E ãma ĩromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire ĩtede'wa na te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Duré Aporuhu nhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di, ĩwasu'uwẽ na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, oto 're anomro aba mono wa.

¹⁰ 'Ri na romhuri'wa norĩ hã 'ri na'rata uim-rehẽne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane duré wa hã, ĩnhimiromhuri wẽ na, wa tã sãna'rata, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã, Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĩpawapto mono zẽb zarina.

Duré 'ri na'rada hã da te dasiwi 'manharĩ pari, ãhãiba amo norĩ hã ãsisiwi te te oto siwi ã'ri ne, tane te duré ni'wam norĩ hã te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãza'u hã. 'Ri na'rata 'manharĩ nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marĩ ãwẽ na si. Tane ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ã'uwaibaba si.

¹¹ 'Ri'wa norĩ hã, 'ri na'rada te te siwi 'manharĩ wamhã, misire ãwẽ uptabi si te za tã siwi 'manha. Tane duré, misire ãwasu'uwẽ hã te 're hãimana, dawana te aima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tã õ hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã. ãwasu'u aimawi hã 're 'maihãimana mono õ di, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãma 're ãda'anho'reptui mono zéb da hã.

¹²⁻¹³ Ni'wam norĩ hã, 'ri na'rata 'manharĩ nhisiwi te te siwi 'ri wamhã, ãté marĩ hã unhama ro'o na 're ãsi'unhama mono õ na si, te za siwi 'ri, ãwa'ãbã za'ëtẽ na, ëtẽ'ubuzi pré oru na, duré ëtẽ'ubuzi'a prata na, duré ëtẽ waipo na. ãté ãhãiba amo norĩ hã te za marĩ ãwa'ãbã syryre na si siwi 'ri, unhama wa ãro'o pese na si, wede na hã, duré du na hã, duré amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherẽ, si'unhama õ wamhã, te za waihu'u za'ra ni, marĩ ãwẽ na si 'ri'wa norĩ hã te te siwi ã'manharĩ na hã. Tazahã si'unhama wamhã, te za marĩ ãwẽ prä na si te te siwi ã'manharĩ na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na, ã'uwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã senai'õ na te te dama ãma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã pibu za'ra, Zesusihi wasu'u na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zé

hã, pé tô sena zô. Za da'ãma ãsipo'ozéb ãma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré senai'õ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ zama.

¹⁴ 'Ri'wa norĩ hã marĩ ãwẽ na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata õ wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi ãzata õ na hã, tãma 're ãsab u'ãsi mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa norĩ ma, marĩ ãwẽ hã tãma sãmri za'ra, ãwa'rãmi. Tane duré, ni'wam norĩ hã ãwasu'uwẽ na tô sena na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te waihu'u za'ra wamhã, tawapsi te za ãwẽ hã tãma sãmri za'ra ãwa'rãmi, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã.

¹⁵ Duré 'ri'wa norĩ hã marĩ ãwẽ prã na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa norĩ hã. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hã. Tane duré, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwẽ hã te te tãma 're sãmri za'ra mono õ di za ãwa'rãmimhã, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã. Ta norĩ hã te za tô simini za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã za te te simini za'ra nherẽ, tane nherẽ, te za tô sõ'reptu za'ra, ropipa hawi.

Ãté ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za ãsõrõwa hã ãré ãro. Tawamhã ãté unhama ro'o za'etẽ 'rowi nherẽ, te za watobro rob u, sisõ'reptu da. Tawamhã aré dâ'â da nherẽ, te za 'rãwi sisõ'reptu. Tane, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã, ropipa u si'aba'ré da

nherẽ, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sô'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa. Tinhoprubzẽ hã za te te tãma sômri za'ra dai õ nherẽ, te za tô ta norĩ hã sô'reptu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁶ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, ma tô õ hã dama 're hâimana, 'ri ìwẽ uptabi wa. Tane te oto aipẽ'ẽ 're, ai'ãma 're sôrõwa za'ra wa'wa. Ìpẽ'ẽzani hã te oto aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma ìsôrõwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi ãma 're hâimana mono da, wẽ uptabi na. Tane ma tô duré a norĩ wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ìsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norĩ hã apã te te 're aiwasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za ta norĩ hã te te 're a'uprosi.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã aihâimanazé senai'õ na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherẽ, te te sima 're ìruiwapari za'ra mono hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwẽ uptabi hã ta norĩ hã te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, te 'rãwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwẽ uptabi zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're

aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ìsazei'õ'wa norĩ hã asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

19 Ti'ai ãma Ìsazei'õ'wa norĩ hã tinhimirowaihu hã te te sima 're Ì'ruiwapari u'âsi za'ra mono hã, tarére 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma rob'ui'ééré siro, ìbaihã na hã:

“Re ìhâimana u'âsi mono hã te Ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u na 're ìhâimana za'ra mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rãwi 're sisimini za'ra mono da.”

20 Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ééré siro, duréihã:

“Ìnhib'apito ma si, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma Ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã marĩ da, ìhâimana õ na hã. Tarére tãma hã, Ìsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã.”

Ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u na hã.

21-22 Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharĩ za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti si, wa za wa norĩ hã wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa.” Ni'wam norĩ hã te duré ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa, wama hã.”

Ãne na 'rãwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré

uburé wasiré rowahutu'wa norĩ zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ĩhâimana za'ra mono hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihâiba ré ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusihi ãma si 're anomro aba mono zéb da hã. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. ãhãna uburé marĩ hã ai'ãma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'ãma 're ĩromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusihi si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. ãne te uburé marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ ma hã.

²³ Duré a norĩ wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwē na hã. Ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tô wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hã. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwē na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwē na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

4

Paru hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Wa hã Paru, duré Aporu, duré ni'wam norĩ me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. ĩwasu'uwē hã dama ĩwaihu'u'õ hã, ĩ'uwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tô wapisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha na si, wanhimiromhurizé hã. Taha wa, te za ãne na si wa'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo.

² Ni'wa hã ãsibro, da te tãma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhã, e niha ãhâimanazé hã za, tãma ãrob'madâ'â'wa da hã. ãsib'apito ma, tãma umnhasi na, te za te te tãma 're rob'madâ'â wê, te te wêsãmri da.

³ Wa hã bété. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, ã'umnhasi na, wa tô te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwê na hã. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã ã'umnhasi na ãwasu'uwê na te dama 're ãrowasu'u mono na asiwi ãwaihu'u aba zéb zarina, asiwi ãwêsãmri aba zô, ãsina 're ãnhimnhasi mono ô di. Mare di. Duré ni'wam norĩ hã te te siwi ãma ãwaihu'u za'ra zô, ãsina 're ãnhimnhasi mono ô di. ãzama, 're ãsi'umnhasi mono na, ãwasu'uwê hã te dama 're ãwasu'u mono na hã 'râwi ãsi'uihã na ãsiwaihu'u da hã, mare di.

⁴ ãhãna hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono wi, te ãma ã'upazém na hã marĩ ô di, ãnhimirosa'rata 'remhã oto. E taha zarina, tãma ã'umnhasi sina, ãwasu'uwê te dama 're ãwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za ãwaihu'u, tãma ã'umnhasi na hã, duré tãma ã'umnhasi ô na hã.

⁵ Taha wa, bôtã na, Wanhib'apito uburé za te te ãda'awaihu'uzé wana, asiwi ãwaihu'u aba zarina, asiwi ãwê'ô za'ra wa'aba da, asima ã'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, Wanhib'apito apã wei morĩ ô ré hã. Ni'wam norĩ zama asiwi ãwaihu'u aba zéb zarina, asiwi wê'ô za'ra wa'aba da, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, bôtã na Wanhib'apito za da'ãma ãsipo'ozé wana. Taha si te za dawí a'upsibi nhamra oto sô'awi, uburé dapê'ê 're, 'râwi da te dasima 're ãrosa'rata za'ra mono zé hã. Marĩ hã barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're ã'uiwê za'ra

mono ne, te za Wanhib'apito hã sô'awi oto dawi a'upsibi nhamra, uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, da te dasima 're ĩwē za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hã. Tawapsi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wasu'u wē za'ra ni'wam norĩ hã, ti'ab ré tihâimana wē zém na te te tãma âma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina.

⁶ ĩsisânawã norĩ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tô âne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa ĩhâimanazém na hã, Aporuhu hâimanazém na zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô âne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norĩ hã tisiré norĩ nhimiroti nhipai u, wē uptabi newa, ta norĩ niwĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wē te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tô da.

⁷ E asiré norĩ nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété âne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marĩ te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã. Marĩ ĩwē hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di aré. Uburé ĩwē hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marĩ wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marĩ ĩwē hã aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzéb õ newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipě'ězani na rowē te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hã da te 're huri mono wa, da

te 're ĩ'mahâpãrĩ pese za'ra mono ne. E ãne bâ, te 'râwi asi'ãma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marĩ zô dawĩ 're ĩrowaptâ'â za'ra mono õ ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ newa. Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, pire na 're ĩhâimana za'ra mono ne, te asiré ĩsazei'wa norĩ ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã danhib'apito norĩ ne wapire na 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ. E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ. Wẽ di tô. Tane hã aima wẽ za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aipire na ĩsazei'wa norĩ ma ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hã 'wa'âhã, wa aré wa norĩ zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé ĩsazei'wa norĩ ma hã.

⁹ Wa norĩ hã Zesusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahâimana za'ra mono hã, ĩsazei'wa norĩ ma, wawapure na damana wawi taré 're ĩwahâimana za'ra mono da si, ma tô te te 're wa'apisutu. Wa hã ãne na wa tô rosa'rata na hã ĩsina waihu'u. Ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima ãma 're roti za'ra, dasisõ'a da te 're simroi mono wa, ãma 're dawa'ẽ za'ra mono da. Tane duré, wa norĩ hã sô'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawẽ'õ za'ra mono wa, uburé dasisõ'a wa'ãma 're dawa'ẽ za'ra mono da nherẽ, duré hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ nho'a

zama.

¹⁰ Cristuhu wasu'uwē na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ĩsazei'ō'wa norī hā wanhimiza'rese'ō na 're ĩwahāimana za'ra mono na te te wa'āma 're rosa'rata upa za'ra. E a norī wa'wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te āne hā 'rāwi asimirosa'rada hā asi'āma 're ĩmanharī za'ra wa'aba mo, Cristuhu āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norī hā ĩsazei'ō'wa norī ma, wawapure na 're ĩwahāimana za'ra mono na, te ta norī hā te te wa'āma 're rosa'rata za'ra. E a norī wa'aba si, tāma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'rāwi āne na asi'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norī hā dama wawapure na 're ĩwahāimana za'ra mono na, da te wa'āma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono ō di. Āté a norī wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'rāwi asi'āma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E āne hā ĩ'uwaibaba.

¹¹ Wa norī hā bété, ĩwasu'uwē na si, wa te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norī hā. E niha āhāna wahāimana za'ra zé hā. Nimomo 're wanomro mono wamhā, wa za tô mra hā wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hā'ratare ré si, wa za tô 're wanomro. Te za duré da te 're wahâ za'ra, danhib'rata na, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're ĩwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono ō di za. Hāiwi si, wa za 're wanomro u'āsi.

¹² Wahāimanazéb da hā, wawasutu nherē, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'āma 're wasété za'ra mono nherē, wa da'āma 're wamreme zusi u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi

mono ma, ãwẽ hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra mono ãna.

¹³ Duré da te dasima 're wawasu'u wasété za'ra mono nherẽ, wa wamreme wẽ na si, wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hã da te dasiwi 're ãsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawẽ'õ pese za'ra. ãne 're ãwahâimana za'ra mono zé hã, ãhãna hã.

¹⁴ E ãne na te aima ãroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô ãne na aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. Taré ãnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne na aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ã'ra ne oto ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

¹⁵ Áté da'ahã na te oto da te aima 're roti u'ãsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wẽ na hã, taha na si ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisõ 're ã'madã'ã pese za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te 're ai'madã'ã pese za'ra wa'wa, Zezusi hã 're rẽme za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherẽ, ãsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ãhâimana za'ra wa'wa. ãwasu'uwẽ na te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusi hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ãhâimana, da'ra hã damama nhimiromhuri hawi, ãama 're ãpoto za'ra mono ne.

¹⁶ Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirã zarina 're ãmorĩ wẽ ne, oto 're anomro wẽ wa'aba mono da, aima ãma 're ãsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina.

17 Taha da, wa tô Timotiu hã atēme satōrī za'ra wa'wa, te te āma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ĩ'ra ne, oto ĩma 're hâimana mono wa, ĩma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese, tiwi sipi'rai āna. Ta hã atēme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi āma si 're ĩhâimana mono zém na āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bâ ĩsazei'wa norī hã 're ĩsi'rã'õtō mono norī ma, te 're ĩroti mono zém na zama.

18 Ni'wam norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ĩnhipai u te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'rãwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī hã. Taha wa, ta norī ma ĩpahi za'ra newa, ma tô ĩ'āma rosa'rata za'ra, atēme wa'aba, za āma ĩmorī su'u ō na hã. Taha zarina, ma tô duré 'rãwi sina 're wata za'ra.

19-20 Tane nherē, Wanhib'apito te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô āma atēme ĩmorī su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're nomro mono wamhã, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ō di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te āma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za āma 're hâimana wē u'âsi za'ra, ta norī hã.

Taha wa, āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhã, wa za ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono norī hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba

mono na, wa za duré ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono õ na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tõ da, wa za ãma atēme ĩmorĩ za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'râwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩsi'uihâ na.

²¹ Āne, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa. Tawamhã, e ma hã te za asima ĩwē za'ra wa'wa. Atēme ãma ĩmorĩ aba wamhã, e da'ra, da te 're ĩhâ za'ra mono ne, wa za ĩmreme na aihâ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ 'ru te. Āté wa za tô aihâ za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã. E ĩhâimanazém na atâma na wa za aima ĩhâimana za'ra wa'wa, ĩnhimizawi pese zéb zarina, ĩnhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wē te. Ma'ãpé, 'râwi oto asi'uihâ na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hã.

5

Aibâ hã ĩsazei'wa norĩ wazari, 're ĩ'maihâimana wasété mono zé wasu'u

¹ Airom hawimhã, wa tô aiwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'wa, ni'wa hã asiré wa'aba nherē, pi'õ na hâimana wasété na 're ĩhâimana mono na hã. Ta hã ma tô, u, timama mro hã ti'â. Taha wa, te oto siré 're hâimana zahuré. Āne hã wasété uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. ĩsazei'õ'wa norĩ hã 're hâimana wasété uptabi za'ra mono nherē, ta norĩ ma zama, wē za'ra õ di, ãne hã. Tane nherē,

te asiré ĩsazei'wa hã dame 're 'maihâimana wasété, aibâ hã. Āne hã wasété uptabi di.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aima ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherê, e marĩ wa, asiwi wê'õ za'ra wa'aba õ di bété, asõ'a za'ra wa'aba, aibâ tina waptém na ĩsipsaihuri hã. Aibâ hâimana wasété zarina, aiwi ĩrobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré ĩsazei'wa 're hâimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ĩrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hâimana aba mono tã da oto. E ãne hã tiwi sizâri za'ra wa'aba õ di bété.

³⁻⁵ Wa hã ai'rata ĩnhamra aba õ nherê, wa tô romhâ hawim nherê, te ãma 're rosa'rata u'âsi, aibâ 're ĩhâimana wasété mono ãma hã. Tane nherê, ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Āne wa tô waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bâtâ na asi'râ'õtõ 'wa, aibâ zada. Tawamhã asiré sébré aba wamhã, ĩnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibâ ĩwasédé hã asiwi ĩsa'réi wa'wa a'â asisiti, Satanasihi ma, ta hã te te tãma 're rob'manharĩ wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hã te te oto rême pese da, tihâimana wasété na ĩsiwaihu'uzém na hã. Āne da, te za asiwi ĩsa'réi wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhib'apito hã nimahã bâtâ na apâ wei morĩ wapsi, te te sõ'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã, e wê di. Wê õ di. Āne, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, asina ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Ĩ'u'ětē wapuzé hã syryre na te za da te ãma 're wazari za'ra,

ĩduptobzéb da hã, ĩ'u'êne hã. Syry na da te ãma 're wazari za'ra mono nherẽ, sa'ětẽ di za oto, ĩ'u'êne hã. Tane duré, aibã hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono hã misi nherẽ, te za asiré ĩsazei'wa norĩ hã ãma 're hãimana wasété za'ra, te te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, ĩwasété na hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété.

7-8 Æne, wa za duré aima ãma romnhimiréé za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, zudezu norĩ hi'rata norĩ hã Ezitu hawi te te ĩsõ'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhã, te za ĩ'u'ětẽ wapuzé hã rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bâ, 'ri para 're ĩsimi'wara mono hã. Taha zarina, te za ĩ'u'ětẽ duptoi'õ na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za aiwasédé hã oto 're ĩrême pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ĩ'u'ětẽ wapuzé hã rob u da te dasisiti 're ĩsani za'ra mono ne.

Zudezu norĩ hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, ĩhi'rata norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te tãma ĩba'a za'ra zém na, ãma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhã, te za ãma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hã wazada dârâ, wawasédé hã te te wama 're ĩ'apari mono da hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, zudezu norĩ hã Pascowa na tito te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, wa za oto wa norĩ zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norĩ hã ĩ'u'ětẽ wapuzém na tisa te te 're huri mono õ di, Pascowa na tito te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. ĩ'u'ětẽ duptoi'õ na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, wa za wahãimanazéb 'rada ĩwasédé hã wa

te 're rême pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wa za 're wahâimana wẽ u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

⁹ ãne wana ré, ãnhimi'ui'ére na, wa tô aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibâ norĩ, pi'õ na tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da, duré pi'õ norĩ, aibâ na tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁰ ãne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, ãsazei'õ'wa norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, dahâiba na dawasédé, da te 're ã'manharĩ za'ra mono norĩ ãma hã. 'Re simarĩ ahã za'ra mono da, danhibrom na te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, duré danhibrom na dawĩ 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ ãma, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono upana romhâiba 'manharĩ ãma 're ãwata za'ra mono norĩ ãma. Ta norĩ nhiti 're ãhâimana za'ra wa'aba mono tã da, te aima roti za'ra wa'aba õ di, ãsazei'õ'wa norĩ nhiti. Mare di. Uburé ãsazei'õ'wa norĩ nhiti 're ãhâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di tô.

¹¹ ãne si, wa tô aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da. Áté ãsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, te pi'õi hâiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra, aibâ wamhã. Duré pi'õi wamhã, áté aibâ hâiba na te tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra. Duré áté 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré áté 'Re ãhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharĩ ãma si 're wata za'ra. Duré áté

dawasédé hã taré te te da'ãma 're ĩsa'ra mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Áté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Áté ðanhibrom na te duré dawi 're sipsaihuri za'ra. Áne hã ni'wam norĩ hã zahadu tihâimana wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherẽ, asiré ĩsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ĩhâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Duré nimahã båtã na ĩsiré 're asaihuri aba mono da hã, mare di za.

12-13 Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, ĩsazei'õ'wa norĩ hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ĩwẽ'õ za'ra mono da hã, 'rãwi 're wasipisutu za'ra mono õ di za. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te za Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're ĩ'awẽ'õ mono da hã. E tawamhã, ni'wam norĩ hã rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩmanharĩ za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tô asiwi 're ĩwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã:

“Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tãma 're ĩrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tõ da.”

Áne duréihã ãma rob'ui'ééré hã.

6

ĩsazei'wa norĩ hã sisada 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, marĩ hã te te aiwi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e ĩsazei'õ'wa

norĩ u, te za 're ĩsimroi wa'aba mo, marĩ te te aiwi 're ĩ'manharĩ wasété aba mono zém na, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norĩ ma. Mare di. Ĩ'uwaibaba õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ u si, te za 're ĩsimroi wa'aba mo, ta norĩ si te te 're waihu'u za'ra mono da, marĩ hã te te aiwi 're ĩ'manharĩ wasété aba mono zém na hã, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'ãma ĩsipo'ozéb ãma, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. ãne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marĩre hã asiré ĩsazei'wa norĩ wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di bété, ĩ'uwaibaba tô sena asima ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marĩ asiwi 're ĩ'mai'manharĩ wasété aba mono zém na hã. ãne hã tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

³ Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã tiwi ĩsipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tãma rowairébé za'ra ni ĩsiré, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marĩ wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apã wama 're rowẽ za'ra mono da. ãne wamhã, wa za tô wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wasima.

⁴ Taha wa, marĩ hã asiré ĩsazei'wai wi 're

'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e marĩ wa, te ĩsazei'õ'wa norĩ u 're asisimroi wa'aba mo, ta norĩ si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norĩ hã asiré ĩsazei'wa na 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ hã.

⁵ Īnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherẽ, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré ĩsazei'wa, 're 'mai'hâimana mono ã bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

⁶ E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ, te asiré ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'õ'wa norĩ u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norĩ si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

⁷ Æne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norĩ u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, ĩsazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asibrom na aiwi 're sip-saihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wai hâimanazém na hã.

⁸ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'rãwi, ãne na hã, asiré ĩsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba

mono nherẽ.

⁹⁻¹⁰ Tiwasété si te te 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne na hã taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Dahãiba na dawasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, dame 're hâimana za'ra mono õ di za, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, duré damro na dawĩ 're ĩsimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré aibã si'uiwa na 're ĩsiwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na dawĩ 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norĩ hã, duré âzézei'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré te te da'ãma 're ĩwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ta norĩ hã dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

¹¹ ãne na si, ma tô ni'wam norĩ hã aré 're aihâimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Zesusihi dâ'ázém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madã'ã aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani nhimipawapto-bzém na hã.

Dahãiba na 're ĩdasiwasété za'ra mono zé wasu'u

12 Ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tã wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zẽb uwaibaba.” ãne na te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tã. Ta hã wẽ di. Tane nherẽ, marĩ hã te 're hãimana za'ra, ãwẽ prã hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're ãawẽ'õ mono õ hã. Tane nherẽ, taha si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Durẽ wa hã marĩ hã te 're 'manharĩ mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãwi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãtẽ taha zã si, wa za ãsima te 're rob'ruiwapari u'ãsi. ãne tã da, taha zarina 're ãhãimana mono õ di za.

13 Ni'wam norĩ hã te durẽ ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hãimana za'ra. Durẽ wadu hã wasai ubumrozẽb da si, te wama 're hãimana za'ra. Tane, te durẽ wahãiba hã misi wama 're hãimana za'ra wahãiba mono bã, uburẽ marĩ hã siwa'ru wa te ãma 're ãmanharĩ za'ra mono zẽb da hã.” ãne te ni'wam norĩ hã 'rãwi te te si'ãma 're rosa'rata wasẽtẽ za'ra, tihãiba na hã. Tane nherẽ, dasa hã durẽ dadu hã niwapsi te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã uprosi uburẽ. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasẽdẽ, da te ãma 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ, aihãiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zẽb da hã, aihãiba aimawi hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhib'apito ma, wa te ãma 're ãromhuri pese za'ra mono zẽb da si, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra. Taha si te wahãiba hã te te wama 're ab'madãã pese,

Wanhib'apito hã.

14 Wanhib'apito hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhâiwa'utu ne, te za wa'ahâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahâiba hã pire na wama 're hâimana za'ra oto, taré hã ò wa.

15 A norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'râwi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E âne hã 'râwi asina waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're wanomro mono nherẽ, wa za pi'õi wasété hâiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di.

16 Duré aibã hã pi'õi wasété hâiba hã te te sina hâiba to wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherẽ. E âne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba ò di bété. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne na ìmreme na âma rob'ui'ére, pi'õi wasu'u na hã:

“Aibã hã pi'õi me siré 're simi'wara mono wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherẽ. Misi tô oto ìhâiba zahuré hã.”

Ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére, ìbaihã na hã.

17 Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito te te sina 're hâiba tob za'ra mono wamhã, 'râwi te za ìsiré 're hâimana za'ra, ìpẽ'ẽ 're.

18 Taha wa, ma'ãpé, dahâiba na dawasédé, da te 're ì'manharĩ za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, âma 're dasihâiba wasété za'ra mono ò di. Aibã norĩ hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za âma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norĩ hã aibã na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi,

te za duré ta norĩ hã ãma 're sihâiba wasété za'ra aiwa.

¹⁹ 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si, te oto aipẽ'ẽ 're ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Aipẽ'ẽ 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Taha wa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono te si, te aihâiba hã 're hâimana za'ra wa'wa oto. E ãne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

²⁰ E marĩ wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô aiwa'ãbã za'ra wa'wa, Cristuhu dã'ãzém na. Taha wa, uburé marĩ hã aihâiba na tãma 're ã'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hã.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'ére na we asiwi ãzadanhari za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibã norĩ hã 're mro za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Áté tane nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za tô.

² Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ na tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Pi'õ norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibã na tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Taha wa, aibã norĩ hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Áne hã wẽ uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Duré pi'õ norĩ hã te za tô 're mro za'ra aibã na, timro me si 're

hâimana za'ra mono da, ta norĩ zama, aibâ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tō da.

³ Aibâ norĩ hã pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ hã aibâ na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto.

⁴ Pi'õ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ãhâiba hã ãtei õ di oto. Īmro te hã oto, ãhâiba hã. Tane duré aibâ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ãtei õ di oto, ãhâiba hã. Īmro te hã oto, ãne hã aiwa.

⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aimro wi aihâiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Āté nimahã bâtâ na si te za ãma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hã a'â 're sômri za'ra wa'aba mono tō da, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisômri za'ra wa'aba mono da, tãma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. Āne wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna, te za tō aihâiba na apâ asima ãma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihâiba na 'râwi nherẽ, aimro õ ne, asiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono õ wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tō da.

⁶ A norĩ wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Asi'uihã na asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di.

⁷ Tane nherẽ, wa hã ĩmro õ na 're ãhâimana mono zéb zarina, aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, ĩma wẽ di aré. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aiwa te te dama 're apisutu

mono õ di, dahâiba mono bâ, niha 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. Dasisarina si 're ãdahâimana za'ra mono õ na hã, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahâimana za'ra mono da, duré damro ãna 're ãdahâimana za'ra mono da hã.

⁸ Aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'õi mrotõ norĩ ma zama. Õne haré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da hã, wẽ di, wa hã ãmro õ na 're ãhâimana mono ne. ãne hã ãma wẽ uptabi di.

⁹ Tane nherẽ, dahâiba na dawasété wi 're ãdanhıptete za'ra mono õ si, wẽ õ di. Taha wa, aihâiba na aiwasété wi, asina 're asıptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisô 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tõ da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãsi'uihá na ãnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba õ di za. Wanhıb'apıto nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, ãne na hã: Pi'õi norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

¹¹ Tane nherẽ, ãté pi'õi norĩ hã te za timro hã te te 're rẽme za'ra. ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, aıbã aimawi na 're mro zahu za'ra mono õ di za. Timro 'rata u si, te za apã 're sipızari za'ra. ãne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hâimana u'âsi za'ra. Duré aıbã norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za, ãne hã tô aiwa.

¹² A norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhıb'apıto hã ti'ab ré, ãne na te te dama 're roti mono õ nherẽ, tane nherẽ, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, ãne:

Aibâ norĩ hã ãsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, aibâ norĩ hã timro hã te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

¹³ Duré pi'õ norĩ hã ãsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré aibâ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, pi'õ norĩ hã timro hã te te 're rẽme za'ra mono õ di za duré.

¹⁴ Duré aibâ norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã pi'õ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zéb u'âbã, te za tô duré aibâ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'âbã, ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibâ norĩ hã. Duré pi'õ norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aibâ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zéb u'âbã, te za tô duré pi'õ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'âbã, ãsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ norĩ hã. ãnei õ 'wa'ãhã, te aré ã'ra norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ 'ra ne, 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Tazahã ãmama norĩ hãiba u'âbã, te za tô rowẽ si te te tãma 're apisutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

¹⁵⁻¹⁶ Duré, ni'wam norĩ hã ãsazei'õ'wa 're hâimana za'ra mono wamhã, timro hã ãsazei'wa te te 're rẽme za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ãmro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ

di za, ĩsazei'wa si'uiwa sima 're hâimana za'ra mono õ wa. Si'uihâ na te za tô 're wairébé, ĩsazei'õ'wa hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hã ĩsazei'õ'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tãma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

Pi'õ norĩ, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, duré aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã, Cristu hã. Áté te za tô te te 're saze za'ra. Áté te te 're saze za'ra mono õ di za. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Duré aibâ norĩ, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Taha wa, aimro hã ĩsazei'õ'wa na aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩhâimanazéb zarina, te za tô tãma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

17 Wanhib'apito hã te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asi'madá'â za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu na, duré zudezu'õ na. Õne haré te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na si, wa tô wa hã te dama 're aroti u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ hã siré 're ĩsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma hã.

18 Ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ hã 're si'madâ'â ze za'ra, tinhihâiwata nhihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apâ sihâiwata nhihâri õ ré, 're ãnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. Æne na hã 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Ôhõ haré te za tô 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri õ nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihâiwata nhihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nhihâri za'ra mono õ di za. Ôhõ haré te za tô oto 're nomro, ta norĩ hã.

19 Danhahâiwata nhihâri ré si 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhahâiwata nhihâri õ nherê, 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, ãne hã tô aiwa. Æne si tãma ãpire hã, 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono sina 're ãdanomro wẽ mono zép si, tãma ãpire hã.

20 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e ñiha 're ãhâimana za'ra wa'aba mono zé hã za. Ône haré te za tô aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

21-22 Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbâ ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ãhâimana

u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbã ãna 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherẽ, âté nimahã bôtâ na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono tõe da oto. ãne zarina si, te za oto 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uiupra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'âsi na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ãuiupra za'ra mono norĩ, wa'âbã ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tõe da, da te tãma 're ãpisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tõe da, aiwasédé hã oto 're rême pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ãsimiroti hã 're ãmadã'ã pese za'ra wa'aba mo, da te 're ãuiupra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ãmadã'ã pese za'ra mono nẽ.

²³ Tidã'âzém na ma tô Cristu hã aiwa'âbã za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tõe da oto. Taha wa, ãsazei'õ'wa norĩ ma, 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

²⁴ ãsisãnawã norĩ, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba

mono wamhã, õne haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si.

Mro ãna 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ére na we asiwi ãzadanhari za'ra wa'aba zém na, wa za duré ãma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're ãhâimana za'ra mono nori na hã. Wanhíb'apito hã ti'ai ãma 're mori ré, ãne na te te dama ãma 're roti mono õ nherê, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Wanhíb'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tô te te 're ipawapto, dama i'umnhasizéb zarina, isimiroti zarina si, te dama ãma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tô oto aima ãma roti za'ra wa'wa.

²⁶ Ahãna Zesusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manhari wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro õ nherê, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²⁷ Aibã nori, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nori hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono õ di za, 're irême za'ra wa'aba mono zém na da hã. Duré zahadu aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono nori hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²⁸ Tane nherê, até te za tô asima 're iwê za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're i'manhari za'ra wa'aba mo. Mare di. Iwê si te za tô 're i'manhari za'ra wa'aba mo. Duré pi'oi hãiba préduptém nori hã 're

mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. ãne, wa hã wa tô aré te ãsima 're aiwẽ za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tã da. ãne tã da, wa tô aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tã da.

29 ãsisãnawã norĩ, tô sena, wa za ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ãrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, taha õ ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're ãromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'rãwi wasina 're wanhopré u'ãsi. Taha wa, aibã norĩ, aimro ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, aimro zawĩ na si 'rãwi asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

30 Duré asisõ 're aiwa'õ za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aima 're ãrowẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asima.

31 Ti'ai ãma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherẽ, taha si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai ãma, da te 're ã'madã'ã za'ra mono hã te za dawĩ 're si'utõrĩ u'ãsi za'ra. Taha wa, hãiwa ãma uburé marĩ ãwẽ si 're ãhãimana za'ra mono zõ si, te za sõ 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo.

32 Wa hã wa ãsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ai ãma marĩ zõ si asima 're asõpré wa'aba mono zarina, asina 're aihãtã'ã tã za'ra wa'aba mono da. Aibã norĩ hã mro ãna 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're ãromhuri za'ra mono

zém na da si, te za sima 're sôpré u'âsi, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â ze za'ra mono da.

³³ Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro ré 're hâimana za'ra mono wẽ te, te za ti'ai ãma marĩ zô zama sima 're sôpré u'âsi, timro udãna, rowẽ na tãma 're ãhâimana za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Taha wa, maparane ãsimiromhuri te tãma 're hâimana za'ra, aibã norĩ ma hã, te te sima sô 're ãrob'ruiwapari za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré timro ma zama.

Duré, pi'õi hãiba prédum norĩ, mro ãna 're ãhâimana za'ra mono hã, duré pi'õ préduptém norĩ, mro ãna 're ãhâimana za'ra mono hã ta norĩ hã te za simi'ẽ na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'wa ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihãiba nhomri u'âsi za'ra mono da, te za tô sena te te sima 're wẽ za'ra, mro ãna 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ, mro ré 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã, te za ti'ai ãma marĩ zô si sima 're sôpré u'âsi, timro udãna, robze na ãma 're hâimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wa, aihãiba zeĩ õ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba õ di. Taré ãwẽ na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ãsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ãwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimĩ'ẽ za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihãiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za sina aiwẽ zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré õ ré, áté aibã hã te za pi'õi hãiba na si te te sima ãma

're rosa'rata u'âsi, za ãma ãmro hâiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Áté te za duré te te sô 're rowasutu u'âsi. Áne na siwaihu'u wamhã, te za tô ãma timro su'u, te te sima ãwézéb zarina. Áma mro da tô. Tawamhã, oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharĩ õ di za. Mare di.

³⁷ Duré aibã hã áté si'uihã na te za sima pisutu, mro ãna a'ã 're hâimana mono da. Áne wamhã, áté te za pi'õi wi, tihâiba na sina 're siptete u'âsi. Áne wamhã, te te sima ãwézéb zarina, mro ãna a'ã 're hâimana mono wamhã, wẽ di za tô. Áne hã ãwasété õ di.

³⁸ Taha wa, aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ãwẽ si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra. Duré 're mro za'ra mono õ wamhã, ãwẽ uptabi si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra.

³⁹ Pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'ã za'ra mono õ ré, te te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za. Tiwi 're dâ'ã za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibã aimawi na. Tane nherẽ, aibã ãsazei'õ'wa na 're mro za'ra mono õ di za. Aiwa ãsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra.

⁴⁰ Tane nherẽ, pi'õi mrotõ norĩ hã 're mro zahu za'ra mono õ wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã. Áne ta norĩ ãma ãnhimirosa'rada hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ézani te te ãma ãwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

8

Romhãiba 'manharĩ ma, dasazé da te tãma 're ãõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ĭzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima āma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ āma 're ĭdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're ĭsõmri za'ra mono zém na, romhâiba 'manharĩ ma hã. Āne ma tô we ĭma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hã: “Wa norĩ hã ĭsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marĩ hã dasiré, wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ĭwē za'ra mono zéb zarina.” Āne na ma tô we ĭma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wã norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra di tô, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherē, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wē te, te za 're dasi'madâ'â ze za'ra, 'rãwi. Tane nherē, ĭsazei'wa norĩ hã 're ĭsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina siré āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

² Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

³ Tane nherē, ni'wam norĩ hã 'Re ĭhâimana u'âsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhib'a'uwē na te te sina 're awaihu'u u'âsi, ta hã.

⁴ Duré, waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ āma 're ĭdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tãma 're ĭsõmri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhâiba 'manharĩ ma, dasa, da te tãma 're ĭsõmri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame āma 're asaihuri aba mo, ĭsazei'wa 're anomro aba mono nherē. E dame āma 're asaihuri aba mono õ di za. Āne, wa za aima āma waihu'u za'ra

wa'wa. Romhâiba 'manharĩ ãma 're ãdawaŷa za'ra mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ di. ãwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tãma hãimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharĩ. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're hãimana, waihu'u pese uptabi na. ãsine hã marĩ hã ãwaihu'upe hã 're 'maihãimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

⁵ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ nherẽ, waihu'u pese uptabi na 're hãimana za'ra mono newa, hãiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ãhãiba'õ norĩ hã. ãsib'apito za'ra hã ahã uptabi na tãma 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te ãma 're saze za'ra.

⁶ Tane nherẽ, te siwaprosi wama 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, wasiré wa te 're ãsaze za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahãimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hãimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãsazei'wa na oto 're hãimana za'ra mono nherẽ, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhib'uware na si 're hãimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhâiba 'manharĩ ãma, aré dame ãma 're wata u'ãsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra, romhâiba 'manharĩ ãma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma,

da te 're ãsõmri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te ãma 're upa u'âsi za'ra, ãne: “Ã hã dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharĩ za'ra.” ãne te za ta norĩ hã 're siwẽ'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'uware na 're hãimana za'ra mono wa. Romhãiba 'manharĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tãma 're ãsõmri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwẽ'õ za'ra, ta norĩ hã.

⁸Tazahã, dasa hã wa te 're ãhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ãhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awêsãmri mono õ di za, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awẽ'õ mono õ di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awêsãmri mono õ di za.

⁹Ãté te za tõ asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mo, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'ãsina. Tane nherẽ, te za 're asi'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré ãsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ hã apã tiwasété u 're rere'e mono tõ da.

¹⁰Ãté dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma hã, 'ri paramhã. Ãté 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'ãsina, te za tõ asina 're aihâtâ'â za'ra

wa'aba mono ãna, dasiré ãma 're asaihuri aba mo. Tawamhã áté asiré ãsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ hã te za te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, dame ãma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono hã te te 're huri mono tõ da, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, e te za te te sima 're wẽ za'ra, dame ãma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tô te te sima 're wẽ za'ra. E marĩ wa. Dame ãma 're asaihuri aba mono ré, te te ãma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa.

11 Tawamhã taha zarina, oto ãma 're saihuri mono wamhã, te za 'rãwi 're siwẽ'õ za'ra, asiré ãsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ hã, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ãsaze za'ra mono zém na si'uihã na 're sisimini za'ra, ta hã sada dâ'â za'ra nherẽ.

12 ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asiré ãsazei'wa norĩ wi, te za aiwasédé hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norĩ hã marĩ hã te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 're siwẽ'õ pese za'ra. ãne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo.

13 Áté ãsisãnawã norĩ hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, dasiré ãma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono na hã. ãne wamhã, taha na wa hã dame 're ãsa zahu mono õ di za oto, ãsisãnawã norĩ hã tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tõ da, apã.

9

*Zezihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hã dama
ĩwasu'uzé wasu'u*

¹⁻² Ni'wam norĩ hã ma tō te te ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra, Zezihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhãimana mono õ na hã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tō ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩsada wasu'u'wa, 're ĩhãimana mono na hã.

Wa hã danhimiroti zarina, 're ĩhãimana mono õ di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si, ma tō ĩpisutu, Zezihi zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩhãimana mono zéb da hã, ĩsada para. Wanhíb'apito Zezihi hã wa tō duré sabu, ĩtōmo na. A norĩ wa'wa hã bété. E 'wa simiroti zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhíb'apito ma, te ai'ãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã, e marĩ te wasu'u, ã hã, Zezihi hã te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hã tō sena dama Zezihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norĩ hã, Zezihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena dama 're ĩhãimana mono õ na hã te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tō ãne tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra.

⁴ Wa norĩ hã Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wasazéb da, duré wahãimanazéb da, wa'ãma 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'ãbã ãna, wa te 're waibu, wa'ãma 're ana wa'aba mono zé hã. ĩ'uwaibaba, wa za tō wa te 're waibu.

⁵ Zezihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezihi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhíb'apito

no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedru hã te za duré timro hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. Īmro ré, 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, duré ĩsazei'wa si'uiwa 're wahâimana mono wamhã, e ĩ'uwaibaba 're ĩhâimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro âma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba õ di aré. ĩ'uwaibaba tô aré, wahâimanazé hã.

⁶ Wa hã Paru, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahâimana mono nherë, e wa norĩ si, wa za wanhib'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, âma 're ĩwahâimana mono zéb da hã. E âne hã rob'uwaibaba bâ bété.

⁷ Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihã na 're siwa'âbã za'ra, tihâimanazéb da hã. Mare di. Si'uihã na 're siwa'âbã za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rã prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhãri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tô misi si te te sima 're suhãri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ĩhãiwa'u hã te te 're âhuri mono õ di za. Te za tô te te sima 're hãiwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da.

⁸ ãne na danhimirosa'rata zarina, te âma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'érezéb zarina si, wa aima âma rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsi'uihã na hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ ãne duréhã Mozési te te âma ĩrob'ui'érezé hã: “Aro 'rã ne hã, powawë hã tipara na te te aima 're

sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

Ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ñhimiroti na rob'ui'ééré hã te 're hãimana. E tawamhã, powawẽ si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawi ñhipai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u ñhipai u, ma tõ duré wa'ãma zama romñhimiré'é. Buru da, ti'a te te 're ãhãibãdã za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãiré za'ra mono wa, te te 're ãrãihãri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ãpo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tõ sô 're simnhasi za'ra. ãne hã aiwa, te wasu'u.

¹¹ Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're ãrobzuri za'ra mono ne, wa tõ Cristuhu wasu'uwẽ na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ãbã õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhimipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, wasazéb da hã, ãma 're ãwahãimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tõ 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa.

¹² Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're ãdapawaptob za'ra mono norĩ hã, tõ ãbãre te marĩ na 're ãpawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ãhãimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zezusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, e ta norĩ ñhipai u, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã ãsarinaĩ õ di, aima za'ra wa'aba hã. ãne hã, tõ ãsarina.

Ã'uwaibaba nherẽ, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

Duré, wa te aiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono āna, wa tō wa te 're robzépata za'ra, ĩwasu'uwē ré daro mono bâ, wa te 're ĩropéi mono zé hã, wa te dawi āma 're 'wa'rutu tō za'ra mono da.

¹³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'râihã 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, āma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'āma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're ĩzata za'ra mono hã. E āne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁴ Tane duré, Wanhib'apito hã ma tō te te wama 're pisutu za'ra, ĩwasu'uwē hã wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're ĩwapawaptob za'ra mono na, āma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wē wa'rãmimhã, dama.

¹⁵ Tane nherē, nimahã nã hã marĩ zō aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono da hã, Cristuhu wasu'uwē na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa āma 're ĩtoi uptabi, ĩpē'ē 'remhã, ĩnhimiromhuri wa'rãmi, marĩ zō aima 're ĩnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marĩ zō aima ĩnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ĩsina aima āma rob'ui'ére za'ra wa'aba õ di, āhãna hã. Āne 'wa'áhã, aré ĩma 're robzei mono õ di. Īdã'ã da si, aré ĩnhimirosa'rada hã.

16 Īwasu'uwẽ hã wa t̃o te dama 're wasu'u u'âsi, t̃o. Tane nherẽ, e taha zarina si, wa za ĩhâimanazém na 'rãwi 're ĩsi'madã'ã ze. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa ãne na te tãma 're romhuri u'âsi. ĩsi'uihã na te tãma 're romhuri mono õ di, ãne na hã. Īwasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono õ 'wa'ãhã, aré ĩma 're ropipa uptabi mono di.

17 ãne na te tãma 're ĩromhuri mono zéb da hã, wa hã ĩsi'uihã na ĩsipisutu 'wa'ãhã, aré ĩbãre ĩpawa'ãbã ré, ĩwasu'uwẽ na te tãma 're ĩromhuri mono zé hã. Tane nherẽ, ĩsi'uihã na ĩsipisutu õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma t̃o ĩpisutu, taha ma ĩ'umnhasi zarina, te tãma 're romhuri wẽ u'âsi mono da.

18 E marĩ na tawamhã, ĩpawa'ãbãzé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ siré 're ĩhâimana mono nherẽ, marĩ z̃o dama 're ĩnhimnhasi mono õ zarina, da te 're ĩpawa'ãbã mono ãna, wa ĩwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ĩtoi u'âsi. Taha na si ĩpawa'ã hã, ãma 're ĩtoi u'âsi mono zém na si.

19 Wa hã ĩpawa'ãbã ré, 're ĩhâimana mono õ di. Taha wa, ĩwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherẽ, wa t̃o ĩsima wẽ, dapawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'âsi mono da, ĩnhimirowasu'u zarina, Cristu hã da te 're ĩsaze za'ra mono da si, da'ahã na.

20 Zudezu norĩ hã ĩwasu'uwẽ na te 're pawap-tob za'ra mono da, ĩ'rata 're ĩhâimana za'ra mono ré, zudezu hâimanazéb zarina, wa t̃o 're ĩhâimana, ĩnhimirowasu'u zarina, ta norĩ hã ahã na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na

Mozési te te ãma ĩrob'ui'érézé hã te zahadu te te 're 'madâ'â pese za'ra, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwēsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã ĩ'rata 're ĩhâimana za'ra mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nĥimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ĩhâimana, ta hã te 're ĩ'madâ'â pese mono zéb zarina, te te 're ĩwēsãmri mono da newa, ĩsine za'ra, ãne na ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ nherẽ. Sõ'awi te tiwi wē'õ za'ra õ di, zudezu norĩ hâimanazé hã. Da'ahã na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô ãne na si te 're rosa'rata.

²¹ Tane duré, zudezu'õ norĩ 'rata, 're ĩhâimana mono ré, ta norĩ hâimanazéb zarina, wa tô duré 're ĩhâimana. Zudezu norĩ nĥimiroti hã te 're 'madâ'â pese mono õ di. E tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nĥimiroti hã te 're 'madâ'â mono õ di, zudezu'õ norĩ 'rata 're ĩhâimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madâ'â u'âsi tô. Cristuhu nĥimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â u'âsi. ãne si, wa tô te 're 'manharĩ, ta norĩ zama ahã na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'õ norĩ hã.

²² Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hâimana za'ra mono nherẽ, sib'uware na ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩwasu'uwẽ na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ĩhâimana, ĩnhimipawaptozbéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. ãne hã dapoto mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're ĩhâimana, da'ahã na Cristu hã da te 're ĩsaze za'ra mono zéb da si.

²³ Cristuhu wasu'uwẽ hã daro mono bâ da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa ãne dama 're ĩhâimana. Duré ĩwasu'uwẽ zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono, ĩsazei'wa norĩ ma, uburé marĩ ĩwē hã te te tãma 're ĩ'anhomri mono zém na, dame 're ĩhâimana mono da, wa tô ãne dama 're ĩhâimana.

²⁴ ãne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahã na 're dasipibu za'ra mono nherē, áté misi te za ni'wa hã dawĩ watobro. Tawamhã dawĩ ĩwatobro si, te za marĩ ĩwē hã sima ti'ã. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro wē wa'aba mo, marĩ ĩwē uptabi hã 'Re ĩhâimana u'ãsi mono te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hã dawara na wara tete wa, dawĩ watobro wē te, marĩ ĩwē hã te te sima ĩ'ári ne.

²⁵ Ni'wa hã dawara na dame hâimana da, te te sima wē wamhã, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhã dawĩ watobro wamhã, ropsu 'manharĩ na te za ãma sōpre ni, te te da'mairēme wē te. Tane nherē, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. ĩsi'utõrĩ'õ zô si, wa za Cristuhu ãma si wasina 're wanhiptete u'ãsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono, marĩ ĩwē uptabi hã te te wama 're ĩ'apisutu mono zô si.

²⁶ Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono õ di. Awa'awi u'ãsi te za 're dasisa're, 're dasirēme za'ra mono da. Tane duré, wa hã siwa'ru 're ĩhâimana mono õ di, Cristuhu ãma hã. Taha ãma si, wa za õhõ haré 're ĩhâimana u'ãsi, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono, ĩwē uptabi hã te te ĩma ĩpisutuzéb zô si, ĩ'upana marĩ zô tiwi 're ĩsipai mono ãna. ãne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norĩ hã da'ubu wi simi'ahâri waihu'u õ wamhã, taré te za nasi da'ãma pahairĩ

siwa'ru, te te da'ãma simirei ãna. Tanei õ di, wa hã. Siwa'ru 're ìhâimana mono õ di. Cristuhu ãma 're ìhâimana wẽ mono zém na si, wa ìsina te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hã.

²⁷ Ni'wa hã dame wara da, te te sima wẽ wamhã, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hã 'râwi 're ìsi'wapéi u'âsi, ìwasété na 're ìhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ìhâimana tō mono da oto. Ìpẽ'ẽ 're, te ìsima 're ìrosa'rata wasété mono zé hã wa tō oto 'râwi te ìsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tō ãne si te ìsima 're ab'manharĩ, ìnhimirowasu'u zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwẽ uptabi hã te te ìma pisutu nherẽ, 'râwi te ìsiwi simini tō da.

10

Romhâiba 'manharĩ ãma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Ìsisãnawã norĩ, ãne hã wa za oto aima ãma rob'rãzarõtō za'ra wa'wa, aima ãma ìpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tō da. Duréhã wahi'rata norĩ hã Mozési hã Ezitu hawi te te sani za'ra wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã hãwa'a na te mo ìsōwab za'ra, bådâdi te te tãma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono da. Â pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tō duré te te simro, rob'ré na, zara u te te saprĩ za'ra da, eziptiu norĩ wi, te te sō'reptu za'ra da.

² ãne na hãwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob'ré na da te saprĩ za'ra wa, ma tō Mozésihi ãma uburé da te ãma 're sasõmri za'ra, wa norĩ hã â dawabzuri, wa te 're 'manharĩ

za'ra mono wa, Cristuhu ãma, wa te oto 're ĩsasõmri za'ra mono ne.

³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, hâiwa hawi te te 're ĩdapawapto mono na, ma tô dasa da te 're huri, uburé.

⁴ Â hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩ'õb za'ra mono na ma tô duré da te 're âhuri, aihĩni pese. Êtẽ zahâbâ ĩtõmo wawẽ sipo'ozém hawi 're ĩpu'u mono na, ma tô da te 're âhuri, ĩsimipawaptobzéb zarina. Êtẽ zahâbâ hã a'ubuni wi 're ĩsa mono na, â hã da te ãma 're ĩ'âhuri mono ne, ma tô Cristu hã 'râwi dasiré 're hâimana, te te 're da'apawapto mono da.

⁵ Tane nherẽ, ãne na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherẽ, ma tô da'ahâ na siwi da'awẽ'õ, dapo're ãna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tô te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

⁶ E marĩ, te tawamhã wama wasu'u za'ra, ãne na wahi'rata norĩ wasu'u hã. Ta norĩ ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tõ da, te wama wasu'u za'ra.

⁷ Duré ta norĩ ne, romhâiba 'manharĩ ãma waihu'u pese newa, ãma 're ĩdawata za'ra mono ãma, 're wawata za'ra mono tõ da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na ĩbaihã na ãma rob'ui'ére:

“Tawamhã dato hã ma tô dasiwi 'manharĩ ni, powawẽ hâiba ne, oru 'manharĩ ãma ĩdawata za'ra zéb da hã. Taha wa, ma tô duré siwa'ru ãma apese za'ra ni, dahâimana wasété si dama wẽ za'ra wa.”

Ãne na duréihã dawasédé, da te dasiwi ĩ'manharĩ za'ra zé wasu'u na rob'ui'ére hã.

⁸ Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ahâ na ma tô duré aibâ norĩ hã pi'õ na tiwasédé hã 'manharĩ za'ra. ãne wa, ma tô duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasédé hã ãne na wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wahi'rata norĩ ne.

⁹ Ta norĩ hã ma tô duré tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô, te te pibu za'ra da. ãne 'ru te, ma tô duré wahi nhipsari na hã da'ahâ na da'uprosi, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãne na hã wa norĩ zama, wa te 're pibu za'ra mono õ di za, Wanhib'apito hã, wawasédé hã wa te 're ã'manharĩ za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharĩ mono õ zô.

¹⁰ Wahi'rata norĩ hã ma tô duré Mozésihi ma nharĩ wasété za'ra. Ma tô tãma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa hã we satõ, dapãrĩ'wa na ãsisi hã, ta hã te te da'uprosi da. ãne tõ da, wa norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wa te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za.

¹¹ ãne ma tô wahi'rata norĩ ma tiromhãiba duréihã, tiwasédé te te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ãhã za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tô duré ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, ãma 're ãwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, ãsine wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Romhuture di oto, waré ãrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahãimana u'âsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu ãma asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina

pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apâ 're airere'e aba mono tō da.

¹³ Tô sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono ô di za, îpire uptabi na hã. Tô ôhõ na si te te 're îda'apibui mono zém na si, te za tô te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re îhâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marĩ na uburé te te wama 're î'aropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za îpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apâ tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tô sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowẽ ré îhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, îsisânawã norĩ, îma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, waihu'u pese newa romhâiba 'manharĩ âma 're îdawata za'ra mono zém na, da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono ô di za. Taha nhiti te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ A norĩ wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, âhãna te aima âma îrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za âma 're îrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, î'uwaibaba te aima âma uwaimrami za'ra wa'aba zô.

¹⁶ Zezusi hã wazada îdâ'ázém na 're îwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra mono pari, wa za hâsizém na uwa 'rã wa'u îsé hã wa te 're âhuri. ãne hã wasiré, wa te 're âhuri mono wamhã, Cristuhu wi îwapru hã tiwi

pu'u wa, wazada ĩdâ'âzéb zarina, te rowēzé hã wahâiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré ĩ'u'êne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wē'ē za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ĩhâibapru wa, wazada ĩdâ'âzéb zarina, te duré wahâiba mono bâ rowēzé hã wama 're hâimana za'ra.

¹⁷ Zezusi hã wazada ĩdâ'âzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa'ahâ nherē, wa za ĩ'u'êne hã wa te wasima 're wē'ē za'ra, misi nherē, wa te 're ĩhuri mono da hã. E marĩ te wama wasu'u za'ra, misi ĩ'u'êne hã. Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wa'ahâ nherē, simisutu Cristuhu siré 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahâiba ne oto 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

¹⁸ Izarazéhé nhihudu norĩ hã bété. Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're sôprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tâma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono õ ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ĩnhi hã, âma 're saihuri mono da. ãne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré te za 're hâimana za'ra. Tane duré, a norĩ wa'wa hã waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ âma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tâma 're ĩsômri za'ra mono nhi na, dasiré âma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhâiba 'manharĩ âma. E ãne hã aima wē za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wē õ di, âma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

¹⁹ ãne na te aima âma ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra. E romhâiba 'manharĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono,

waihu'u pese na 're ãhâimana mono ne, 're ãhâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsômri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hâimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã.

²⁰ ãne si, wa za duré aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa. ãsazei'õ'wa norĩ hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, ta norĩ hã ãma 're sôprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tâma ãma 're sôprub za'ra, ãma 're ãwata za'ra mono da hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're ãsômri za'ra mono na ãma 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma te za ãsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, ãne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

²¹ A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tô asiré 're asi'rã'õtô aba mo, uwa 'rã'i wa'u ãsé hã asiré 're âhuri aba mono da, hãsizém na, Wanhib'apito wi, ãwapru tiwi pu'u wa, wazada ãdã'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, ãma dame 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihãsizém na ãsiré 're âhuri aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito hãiba, da te dasiwi hãibapru wa, wazada ãdã'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré ã'u'êne hã asiré 're ãhuri aba mo. E tawamhã ã'uwaibaba, te za tô dame 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, ãsazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tô ã'uwaibaba ãne

hã aima za'ra wa'aba hã.

²² ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, ã'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. ãne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhiptetezém nhipai u, wanhiptetezé hã wama 're hãimana za'ra mono bâ, wa za ãsimihâzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tã wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si.” ãne ma tã ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tã. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tã za'ra mono da. Duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're ãpawaptob za'ra mono da si, wa za tã uburé marĩ hã ãwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra.

²⁴ Rãwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré ãsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma si 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're ãwede za'ra mono

zéb ãma, da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã, te za asina aihâtâ'â ãna 're ĩhuri aba mo romnhi hã, nima hawib zô asimnhasi aba ãna. Romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, duréihã:

“Uburé ti'a hã Wanhib'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ĩhãimana za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Taha wa, uburé dasazé hã wẽ di, ãma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.”

Ãne duréihã ãma ĩrob'ui'éré hã te 're hãimana.

²⁷ ĩsazei'õ'wa hã ĩsiré ai'masai wa'aba da, asô 'maihrã aba wamhã, te za tô ĩsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima ĩ'a za'ra wa'wa hã te za tô ĩhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zô, da'mazadanharĩ aba ãna, 'rãwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina.

²⁸⁻²⁹ Tane nherẽ, ãté ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaih'u'wa: “Ã hã dasazé hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono.” Ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'rãwi aipẽ'ẽ na asi'maiwẽ'õ wa'aba tõ da, wa ãne aima waih'u'wa za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima ĩ'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tõ da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tõ da.

E tawamhã, romnhi hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono na, wa za 're ĩsa, romhãiba 'manharĩ ãma dame 're ĩwata mono õ nherẽ. Ãne, wa 'rãwi te ĩsima ãma 're rosa'rata u'âsi.

³⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sôpru wa, âma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e ì'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô õ hã wa te 're ìhuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u wasété za'ra, tô sena newa.

³¹ ãne, wa za duré aima âma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ìnhimirowasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're ì'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're âhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono da.

³² Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te âma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tõi da. ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, duré zudezu'õ norĩ da, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ìhâimana za'ra mono norĩ da.

³³ Wa hã bété. E niha dama 're ìhâimana mono zé hã. ãne si, wa tô te ìsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're ì'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te âma 're da'apawapto mono da. ìsima si, âne na 're ìhâimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ìnhimipawaptozbéb zarina.

11

Aibã norĩ hã timro nhipai u 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa hã 're ìmorĩzém na aima âma 're ìsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai âma 're morĩ ré,

wama ãma 're ĩsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ĩhâimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo.

² A norĩ wa'wa hã te oto ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ĩhâimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém na roti hã da te ĩma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'âsi aba mo, te aima ãma 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'ãma 're ĩwata u'âsi za'ra wa'wa.

³ Tane nherẽ, aimawi na te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tô ĩsima wẽ. Cristu hã uburé aibã norĩ nhib'apito, te 're hâimana. Duré aibã norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta hã, Cristuhu nhib'apito te 're hâimana.

⁴ A norĩ wa'wa hã, zudezu'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. ĩsazei'wa norĩ hã asiré 're ai'rã'õtõ aba mono ré, aibã norĩ hã 'rã ubu ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marĩ te ta norĩ hâimanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta norĩ hã Cristu te te siwi 're ĩwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hâimanazéb uwaibaba õ wa, ãne hã.

⁵ Duré pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ãna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã,

ta norĩ ma, ĩmro hã tãma 're wazéb za'ra mono õ di. E marĩ wa. Pi'õ 'rã ubuzé hã timro zapari 're ĩhãimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'õ norĩ hãimanazéb zarina. Pi'õ norĩ hã marĩ ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za da te 're 'rãpari za'ra, sisém na 're hãimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, 're mre me zusi mono wamhã, pi'õ, da te 're ĩ'rãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hãimana za'ra ta norĩ hã, sisém na.

⁶ ãne hã pi'õ norĩ, 'rã ubu ãna 're hãimana za'ra mono wamhã, ãne hã wẽ te bâ, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ĩhãimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhihãri za'ra mono wa, dama sisém na 're hãimana za'ra mono tõ da, te za 'rã ubu ré, dame 're hãimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono ré.

⁷ Tane nherẽ, ĩsazei'wa norĩ, siré 're si'rã'õtõ mono ré, aibã norĩ hã 'rã ubu ré, dasiré 're hãimana za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ne, 're hãimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã aibã norĩ zapari 're ĩhãimana za'ra mono zé hã, pi'õi ma, aibã ĩpirezé, te wasu'u.

⁸ Duréhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, pi'õi hãiba na aibã hã te te poto õ di. Aibã hãiba na si, ma tô pi'õ hã poto.

⁹ Duré aibã hã pi'õi ma, 're hãimana mono da, te te poto õ di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Pi'õ si, ma tô tãma poto, aibã ma, 're ĩhãimana mono da hã.

¹⁰ Taha wa, ĩsazei'wa norĩ hã rowahutu u 're si'rã'õtõ mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za tô 'rã ubu ré dasiré 're hãimana za'ra. E marĩ wa. Timro

norĩ zapari 're ìhâimana za'ra mono zém na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, duré hâiwa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te te ìré 're 'madâ'â za'ra mono wa, te te siwi 're wê'õ za'ra mono tõ da, zudezu'õ norĩ hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

¹¹ Tane nherê, wa norĩ hã Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, aibâ norĩ hã pi'õi ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ zama, aibâ ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Æne hã aiwa te wama wasu'u za'ra.

¹² Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aibâ hâiba na ma tô pi'õ hã poto 'rata tô. Tane nherê, te oto ta hawim haré aibâ norĩ hã pi'õi hâiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marĩ hã te te apoto, aibâ norĩ zama, duré pi'õ norĩ zama.

¹³ E tawamhã ì'uwaibaba, te za pi'õ norĩ hã 'rãibu ãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, ìsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ mono wamhã. Ma'ãpé, a norĩ wa'wa hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, ãne na hã.

¹⁴ Aibâ norĩ hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wê'õ nherê, te siséb ãna ìré 're hâimana za'ra, tihâimanazéb zarinaì õ nherê, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarinaì õ nherê. Æne hã 'rãwi wapê'ê na dahâimanazém na, wa te wasina 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa ãne na aima ãma roti za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherê, pi'õ norĩ hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madâ'â ze ti. E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô ìséré pa hã te te tãma 're pisutu za'ra, pi'õ norĩ ma hã, ì'rãzuwazéb da hã.

16 Āté ni'wam norī hā asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norī hā te za āne na sina ĩzadawa 'ru za'ra, pi'õ norī hā 'rā ubu ré 're ĩhâimana za'ra mono wasu'u na hā, te te ĩzaze za'ra õ wa. Āne wamhā, wa za āne na si ĩzadawa na tāma āma wa'rāmi za'ra. Wa norī hā aĩmawi na, wa te dama 're roti za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, siré 're ĩsi'rā'õtõ mono norī hā te duré õhõ na si te te āma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norī hā 'rā ubu ré, 're ĩhâimana za'ra mono wasu'u na si.

ZeZusi hā dazada ĩdâ'âzém na āma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ĩdasaihuri mono zé wasu'u

17 Aĩmawi na wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ĩ'upa za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, ai'āma ĩwata za'ra wa'aba õ di za, āhā na hā. Rowahutu u asiré 're asi'rā'õtõ aba mono wamhā, asiptete sina Cristuhu āma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono õ di. Marī na si, ma tō ĩ'upana asiwi 're ĩro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

18 Āne uimrehēne, wa za a'â ai'āma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'rā'õtõ aba mono nherē, asima aipo'o aba na hā, 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono 'ru te. Āne na syry na wa tō dazaze, da te we ĩma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hā. Āté tō sena, āne hā.

19 Āne hā wē'õ nherē, āté wē di tō. E marī wa. Asiwi aipo'o aba wamhā, ni'wam norī hā wa za wa te 're waihu'u za'ra, tō sena, ZeZusihi zazei uptabi 'wa, 're ĩhâimana za'ra mono na hā.

20 Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, Wanhib'apito hã wazada ïdã'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ aimawi hã 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'rã'õtõ aba mo, siwa'ru.

21 Aihĩni, asitẽme 're aihutu aba mono õ ré, te za ni'wam norĩ si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba're na. Taha wa, te za ni'wam norĩ hã tisa hã te te 're simini za'ra, ïwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tô ïwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norĩ hã te za duré 're 'rã idi'iti za'ra, uwa 'rã wa'u ïsé hã sa'ëtẽ na te te 're âhuri mono wa.

22 E niha. E asõrõwa hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ã bâ, asapa'abâ asa hã ïwa 're ïhuri aba mono zéb da hã. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, âne hã asiwi 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asiré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're ï'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Æne hã asima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, te duré ïsimarĩ'õ norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Æne wamhã, e niha wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E ãne zarina, wa za duré ai'ãma 're ïwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'ãma 're ïwata za'ra wa'aba mono da hã.

23 Duréhã Wanhib'apito te te ïma ïwaihu'uzém na, wa tô ãne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hã Zezusi te te dama ïhâiba nhomrizém na, tô taha barana ma tô Wanhib'apito Zezusi hã ï'u'ẽne hã ti'â.

24 Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma te ti-wata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ï'u'ẽne

hã. ãne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma: “ã hã ĩ'u'êne hã ĩhãiba te wasu'u, asada ĩsisõmri za'ra wa'aba zé hã. ã hã te za 're ĩhuri aba mo, ĩãma 're asipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.” ãne ma tô sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁵ Tawamhã saihuri pari, tô õne ma tô duré hãszé hã ti'â, uwa 'ru 'rãĩ wa'ui ré hã. ãne te duré tãma nharĩ za'ra: “ã hã rob'rãĩ wa'u hã, ĩwapru hã asada za'ra wa'aba za ĩwi pu'u wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama ĩropisutuzép té, tô sena za te te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. ã hã 're âhuri aba mono sidâpãsi, te za ĩãma 're asipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, õne u'ãsi.” ãne ma tô duré sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Tawamhã, ĩ'u'êne hã 're huri aba mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã 're âhuri aba mono wamhã, ta hã, Wanhib'apito dazada ĩdã'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apã ĩmorĩzéb u hã.

²⁷ Taha wa, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ãma 're ĩsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ĩ'u'êne hã te te siré 're huri mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã te te siré 're âhuri mono wamhã, siséb ãna siré 're si'rã'õtõ mono wamhã, ta norĩ hã te za Wanhib'apito hãiba na, tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, ĩwapru na zama, dazada ĩdã'ázé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ĩ'u'êne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rãĩ wa'u hã.

²⁸⁻²⁹ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito dazada dã'ã da, ĩsihãiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra

mono āna, ī'u'ēne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Taha õ'umnhasite, te za a'â aipẽ'ẽ na 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehẽne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ī'u'ēne hã asiré 're ĩhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rãi wa'u hã asiré 're ĩâhuri aba mo.

³⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã āne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono õ wa, te ta norĩ hã hãzé u'âsi 're hâimana za'ra ahã na, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tô duré 're dã'ã za'ra, āne wa.

³¹ Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hâimana za'ra mono zô, a'â wapẽ'ẽ na 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re wasiwẽ'õ za'ra mono wa, 're ĩwahâimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're ĩ'upa za'ra mono na hã.

³² Tane nherẽ, ti'ab ré te za tô wawasédé hã te te wa'ãma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apã wa te āma 're sasõmri pese za'ra mono da. Nĩmahã na, uburé ĩsazei'õ'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awẽ'õ tô da, te za tô āne wa, te te 're wa'ahã za'ra, ti'ai āma 're wanomro mono ré.

³³ ĩsisãnawã norĩ, āne na wa za oto aima āma 'rãsutu za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito dã'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're

asaihuri aba mono zém na hã. Taha wa, te za a'â asisô 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihĩni asitême 're aihutu aba mono wapsi, asiré âma 're asaihuri aba mono da. ãne hã wê di.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, mra te te 're simroi mono wamhã, tinhorõwa âma si te za a'â tisa hã te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitême 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono tõ da, te za ãne si ì'uwaibaba 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Nimahã na, âma atême ìmorĩ aba wapsi, wa za aimawi na aima âma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ééré na we asiwi ìzadanharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

12

'Re ìhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na romhuri mono bâ te te dama 're ì'apisutu mono zé wasu'u

¹ Ìsisânawã norĩ, wasiré ìsazei'wa norĩ hã romhuri mono bâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawapto waihu'u pese na, âma 're ìsipawapto za'ra mono zéb da hã, ta hã te te tãma 're ìpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa, sena âma 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, rosa'rata na âma 're upa za'ra wa'aba mono tõ da.

² A norĩ wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tõ wa'uburé hã te te 're aiwada'uri u'âsi za'ra wa'wa, tõ sena newa, romhâiba 'manharĩ hã tarére nherê, mreme õ nherê, ta norĩ âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherê, wa taré âma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

3 Tane nherẽ, wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, aimawi roti hã waihu'u za'ra wa'aba da oto. Áté ni'wam norĩ hã te za ãne na Zezusi hã te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusihi ma, marĩ ãwasétére si tãma 're hãimana mono neza, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirob'manharĩzém na.” Áne na hã ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimi-pawaptobzéb ré, 're ãnomro mono norĩ hã, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. Duré áté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hã: “Zezusi hã, taha Wanhib'apito, danhipai u.” Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarinaí õ nherẽ, ãne na tô sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di.

4 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã misi nherẽ, te ãsazei'wa norĩ ma, romhuri hã te te 're apisutu, tinhimirobhuri mono bâ sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da.

5 Duré Wanhib'apito hã misire nherẽ, wasipu'u pese na, wa wa te tãma 're romhuri za'ra, wanhimirobhuri mono bâ, wasiré ãsazei'wa norĩ hã.

6 Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã misi nherẽ, õhõ si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hã sipu'u pese na, wa te tãma ãma 're ãrob'ma'wamarĩ za'ra mono zéb da hã.

7 Wahãiba mono bâ, ma tô romhuri hã te te wama 're apisutu 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãpẽ'ẽzani hã sena na wapẽ'ẽ 're, 're ãhãimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're wasipawapto wẽ u'ãsi za'ra mono da.

8 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ni'wam norĩ si, te za te te 're pisutu za'ra, tô sena ta norĩ hã tin-

himirosa'rata waihu'u pese na te te dama āma 're roti wē za'ra mono da, hāiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na hã. Ni'wam norĩ si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ĩwaihu'u'õ na, te te dama āma 're roti wē u'âsi za'ra mono da.

⁹ Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ta norĩ hã Cristu hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré ĩsazei'wa norĩ nhipai u. Ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra, ĩwaihu'u pese zarina, te te āma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã.

¹⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norĩ si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te āma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norĩ hawim hã ĩ'umnhasite. Damreme dama ĩwaihu'u'õ na zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, timreme nai õ nherē, te te dama āma 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã sō'awi te te dama āma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

¹¹ Tô õhõ si te misi nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono pê'êzani hã romhuri te te dama 're apisutu, ãsazei'wai mono bâ, te te sima 're ãda'awẽ mono zéb zarina, ãma 're ãdasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

Dahâiba misi ne, ãsazei'wa norĩ hã 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹² ãne, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahâiba hã misi nherẽ, wahâiba na marĩ hã wama 're ãhâimana za'ra mono hã ahâ di, wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherẽ, misi te tô wahâiba hã wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa'ahâ uptabi nherẽ, wa oto simisutu ãma 're wanomro, wahâiba misi ne.

¹³ Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ hã zudezu. Duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Duré ni'wam norĩ hã pawa'âbâ ãna ãwada'uri zarina si, te te dama 're ãromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã wada'uri ãna si'uihâ na 're ãhâimana za'ra mono. ãne hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra, wahâiba misi ne, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani na â dawabzuri uburé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Tipê'êzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapê'ê 're, oto 're ãsãmra mono da hã.

¹⁴ Wahâiba na marĩ hã misi wama 're hâimana za'ra mono õ di. Marĩ hã ahâ na te tô wahâiba na hã wama 're hâimana za'ra, tite mono bâ te te 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé ãré 're ãwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tô duré 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã romhuri hã

sipu'u pese na te te wama 're apisutu, ãma 're ïwasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

15 ãne, wa za duré aima ãma simir'éé za'ra wa'wa taré, wahâiba na marĩ hã wama 're ïhâimana za'ra mono zém na hã. Áté wapara, te aré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã asib'rata õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ïhâimanare. Marĩ dai õre di, wa hã.” E ãne hã aré ï'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã.

16 Áté wapo're hã te aré duré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã atõmo õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'ãma 're ïhâimana. Marĩ dai õ di, wa hã.” E ãne hã aré duré ï'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã.

17 Duré, wahâiba na watõmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono õ di aré, tô. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhã waihu'u za'ra mono õ di tô aré.

18 Tane nherë, ãne na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're ï'awë mono zéb zarina si, ma tô marĩ ahâ na te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na ïré 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã.

19 Wahâiba na marĩ hã ahâ na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

20 Tane nherë, marĩ ahâ na te tô wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherë. Taha wa, wa tô 're wahâimana za'ra.

21 Áté wato hã te aré wanhib'rata ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ïma hã.” E ãne hã

aré ĩ'uwaibaba. Āté wa'rã hã te aré duré wapara ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã.” Āne hã ĩ'uwaibaba õ di tô duré aré.

²² Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ĩhâimana za'ra mono hã sib'uware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherê, te tô pire na wama 're hâimana za'ra.

²³ Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ĩhâiba'ubu wê za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tã da.

²⁴⁻²⁵ Nima norĩ ré si, wa ai'uréwi ĩré 're wahâimana za'ra, rowazéb ãna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awê, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama ãma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono ãna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. Āne da si, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu newa, pire na tô uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awê, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, simisutu haré wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono ãna. Ma tô te te sima 're wa'awê, wapire na wasima 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

²⁶ Wapara hã marĩ ãma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbã, te za uburé wahâiba hã ĩsabâdã robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ĩsazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ĩsabâdã robzépata za'ra ni. Duré,

ni'wa hã wasiré ĩsazei'wa hã ĩsimiromhuri wě na da te dasima wasu'u wě za'ra wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ĩsabãdã 're wato za'ra.

²⁷ A norĩ wa'wa hã te tũ simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwě asiré 're anomro aba mo, aihãiba misi aima 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahãiba na marĩ hã tite mono bã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã, dama 're ĩhãimana za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã aihãiba mono bã tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bã, tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

²⁸ Āne ma tũ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bã ĩsimipawapto waihu'u pese na tãma ãma 're ĩwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. Romhuri hã danhipai u ĩpire uptabi hã ma tũ ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ĩsazei'õ'wa norĩ ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ĩpire hã ma tũ duré ni'wam norĩ ma si, te te 're apisutu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma si te te ãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana wě za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina, te te dama ãma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã, ma tũ duré ni'wam norĩ ma ĩsimiromhurizéb da hã, te te tãma 're apisutu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tũ duré ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, ĩsimiromhurizéb da hã. Ma tũ duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, ĩwaihu'u pese zarina te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're

dahâzé za'ra mono wamhã. Duré marĩ zô, tiwi 're ĩrowaptâ'â za'ra mono norĩ ãma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu, ĩsibrob'ô norĩ ãma hã, duré ĩhâzé ré norĩ ãma hã. Duré ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, dama 're hâimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu. Duré damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norĩ si te te 're apisutu, timreme nai ô nherê, te te dama ãma 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã.

²⁹ E tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ĩsazei'ô'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. E uburé te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana wẽ za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te ĩsazei'wa norĩ hã marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tô âne na hã 're hâimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sô'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama ĩwaihu'u'ô na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. Tite mono bâ, te za misi si ĩsazei'wa norĩ hã romhuri

hã te te ãma tãma 're 'manharĩ za'ra.

³¹ Tane nherẽ, romhuri hã danhipai u dama ĩpire norĩ zô si, te za sô 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ĩsazei'wa norĩ hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

Aimawi na, wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, ã norĩ wasu'u nhipai u ĩwasu'u wẽ uptabi na hã, ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono zéb da hã.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma hãiwa ãma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wẽ mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã aré ĩma 're hãimana mono õ wamhã, piza'a 're baihã 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihã za'ra mono wa, da te 're ĩwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. ãne wamhã, marĩ dai õ di aré, dama 're ĩnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono nherẽ, duré uburé roti hã ĩma waihu'u pese nherẽ, duré uburé rowaihu hã dama ĩwaihu'u'õ hã ĩma waihu'u pese nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hãimana mono õ wamhã aré, taré, wa aré 're ĩhãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma hã. Marĩ dai õ di aré, 're ĩhãimana mono zé hã. ãté ĩma waihu'u pese di aré, te tãma nharĩ da, êtẽ 'rãihã ma, si'ré da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. ãne da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hãimana mono õ wamhã, aré marĩ dai õ di, 're ĩhãimana mono zé hã.

3 Duré uburé ĩnhibro hã ĩsibrob'õ norĩ ma, te 're anhomri mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're ĩhâimana mono zarinaĩ õ wamhã, tarére aré, dama 're ĩnhopru mono zé hã. Duré ĩsazei'wa 're ĩhâimana mono wa, da te 're ĩ'ruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi ĩzata da, duré dawi ĩsihâiba zawi õ nherẽ, tane nherẽ, duré tarére aré, ĩnhimi'manharĩ wẽ zé hã, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã.

4 E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu ãma za 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'ãma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'ãma 're ĩpẽ'êzé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marĩ na 're si'ruiwapari za'ra mono õ di za. Duré tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u pire na 're ĩhâimana za'ra mono na, 're si'madâ'â ze za'ra mono õ di za.

5 Duré hâimana nhiséb ãna, da'ãma 're to za'ra mono õ di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono õ di za. ãne ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

6 ãne duré, ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowẽ za'ra mono õ di za, ĩsazei'wa norĩ hã. 'Re ĩdanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, tô sena na.

7 Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawẽ'õ za'ra mono õ di za. Īwẽ si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawẽ za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ẽ na. Āne ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ĩhâimana za'ra mono zé hã za.

8 ĩsazei'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadowa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihâri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tõ da oto. Duré ĩsazei'wa norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme amo na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihâri. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na, da te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawĩ 're anhihâri. ĩsazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utõrĩ waihu'u õ di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

9 Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra õ di, uburé hã. Syry na, wa tã wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra õ di. Taha zama, wa tã duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

10 Tane nherẽ, nimahã bātã na Zezusi hã apã wei morĩ wamhã, ĩsine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tãibã za oto syry na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, wa te 're ĩwaihu'u za'ra

mono zé hã. Duré tâibâ za oto syry na Īpě'ěžani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã.

¹¹ Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mre me na, wa tô 're ĩmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tô duré te 're rosa'rata aré, ĩpě'ě 'remhã. Tane nherě, oto ĩprédu wamhã, ai'uté hâimanazém na, 're ĩhâimana mono õ di oto. Wa tô oto rême pese, ai'uté ré ĩhâimanazé hã.

¹² Tane duré, wa norĩ hã dasi'madâ'ázé ĩ'uzurire na ãma 're ĩdasi'madâ'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai ãma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherě, nimahã na si, wa za 'rãwi wa te 're 'madâ'â za'ra oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã. 'Re ĩwahâimana za'ra mono zém na, te te 're ĩwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

¹³ ãne, wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da te dasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina, ĩwě zô dasina 're ĩdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. Duré 're ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ õ di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ĩpire uptabi hã. 'Re ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ĩpire uptabi na te za 're hâimana.

14

Damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwě uptabi zô si. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, romhuri hã sipu'u pese na âma 're sipawaptob za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're ĩ'apisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ ĩpire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, da te 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwě uptabi zô si.

² Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherē, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te te dama âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na hã. Ta norĩ hã te te dama âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na si, 're mreme zusi mono wa, ta norĩ hã.

³ Tane nherē, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, te te âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za ĩsazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhib'apito âma siptete sina 're nomro mono da, pē'ē wē na. Taha zarina si, te za duré tãma 're rowē wairébé apâ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono wamhã.

⁴ Ni'wa hã timreme nai õ nherē, damreme dama

īwaihu'u'ō na te te dama rowasu'u wamhã, 'râwip si te ãma sipawapto, Wanhib'apito ãma siptete na 're hâimana u'âsi mono da. Te te ãma dapawapto waihu'u'ō di za, dama sadaihu'u'ō wa. Tane nherē, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za wapari waihu'u za'ra, taha zarina oto ãma 're sipawapto za'ra mono da, Wanhib'apito ãma ta norĩ hã siptete sina ãma 're hâimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hã wa tô ĩsima te 're aiwē za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai ō nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama īwaihu'u'ō na hã. Tane nherē, taha nhipai u, wa tô duré te ĩsima 're aiwē uptabi za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai ō nherē, damreme dama īwaihu'u'ō na, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sō'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama īwaihu'u'ō na dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto ĩsazei'wa norĩ hã ãma 're sipawapto u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã.

6 Īsisānawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za ãma atēme ĩmorĩ 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã, atēme ãma ĩmorĩ aba wamhã, duré damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tô ĩ'uwaibaba, wa aré ãma aipawapto wē za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te aima ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ĩwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'rãwi oto ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩwaihu'uzēm na hã, duré 'rãwi 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te ĩwaihu'u na hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã, duré ĩsazei'wa norĩ hãimanazēm na roti na hã.

7 ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnihârâzé ĩsyryre hã ãma 're danhimnihãsi mono wamhã, ĩwapari pibui pese na ãma 're danhimnihãsi mono õ nherē, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnihârâzé hã. Duré, rowamremezē hã da te ãma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ĩwapari pibui pese na, da te ãma 're rowamreme za'ra mono õ nherē, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezē hã.

8 Duré da'wapéi'wa norĩ zô, danhimnihârâzēm na 're danhimnihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnihãsi mono nherē, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di.

9 Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba

mono wamhã, e niha te za da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te ãma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tô. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te ãma 're ropé, nimomo.

¹⁰ Daro mono bâ, te tô damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'râwi ãma 're ãdasadaihu'u za'ra mono zéb da hã, damremezém na hã.

¹¹ Tane nherê, ni'wa hã damreme ãma ãwaihu'u'õ na, te te ãma rowasu'u wamhã, ãsiré a'uwê'õ na, wa za ãsina waihu'u, ãma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã ãsiré a'uwê'õ na, te za duré sina ãwaihu'u, tâma ãzadaihu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherê, damreme dama ãwaihu'u'õ na, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te ãma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norĩ hã.

¹² A norĩ wa'wa hã bété. Ma tô sô 're asôpré u'âsi aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani na, romhuri mono bâ te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã õhõ si 're hâimana za'ra mono õ di, ãpire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Taha wa, romhuri ãwê uptabi zô si, te za asima 're ãrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha ãma si.

¹³ Taha wa, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherê, damreme dama ãwaihu'u'õ na, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za duré te te tiwi 're

rowaptērē za'ra, Īpē'ēzani si romhuri te te tãma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norĩ ma hã, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, sõ'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

¹⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa hã damreme ĩma waihu'u õ nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ãma 're ĩmreme mono wamhã, te ãma 're rosa'rata waihu'u mono õ di, ĩma waihu'u pese õ wa. 'Rãwi ĩpē'ē na si, wa tãma 're ĩmreme.

¹⁵ E niha tawamhã, ĩ'uwaibaba si te 're ĩ'manharĩ mono zéb da hã. Īpē'ē na, wa za tõ tãma 're ĩmreme 'rãwi, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherē, wa za duré wamremézém na tãma 're ĩmreme, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ siré 're ĩnho're mono wamhã, wa za tõ 'rãwi ĩpē'ē na 're ĩnho're, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherē, taha nhipai u, wa za duré wamremézém na 're ĩnho're, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Taha wa, ãne te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, áté te za aipē'ē na si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, tãma 're aimreme zusi aba mono ré. ãne wamhã, e niha te za aiwapari'wa norĩ hã ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ nherē, ta norĩ hã.

¹⁷ ãne hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã wē nherē, tane nherē, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã ãma

're sipawapto waihu'u za'ra mono ō di, siptete sina Wanhīb'apito āma 're ĩnomro u'âsi mono zéb da hã.

¹⁸ Wa hã ĩsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ĩma ĩwaihu'u'ō na 're ĩmreme u'âsi. Taha zarina, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩwata u'âsi.

¹⁹ Tane nherē, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'ōtō mono ré, damreme dama ĩwaihu'u'ō na, ĩnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhã, e āne hã wē di aré, āma 're ĩdasipawaptob za'ra mono zéb da hã. Wē prã ti aré, ĩma hã. ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherē, damreme dama ĩpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wē uptabi di aré ĩma hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na te dama āma 're ĩ'aroti mono zéb da hã.

²⁰ ĩsisānawã norĩ, ai'uté norĩ hã siwa'ru te te sima 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, asima āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za, te aima āma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã. Duré ai'utépré norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ō ne, te za aiwasété āna 're anomro aba mo. Aihâimana prédub sina, te za asima āma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô āne na āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreime na hã:

“Darob amoi hawi te za ĩnhīb'a'uwē norĩ ma, da te 're ĩzadawa wasu'u za'ra, dasimremezém na, ĩnhīb'a'uwē norĩ ma, damreme tãma ĩsa'rese'ō za'ra na. Tane nherē, ĩnhīb'a'uwē norĩ hã te te 're ĩwapari za'ra mono ō di za, po're āna 're nomro u'âsi mono wa, ta norĩ hã.”

Āne duréihã Wanhíb'apito, zudezu norĩ ãma te te ĩwaihu'u sirõmo za'ra zé hã, ĩbaihã na hã.

22 Taha wa, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé, ĩsazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono waihu'u pe hã te te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. Tane nherẽ, damreme uwaibaba, dama ĩwaihu'u pese na ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, ĩsazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono za ĩwẽ na tãma 're ĩõprub za'ra mono zém na, te te sina 're ĩwaihu'u sirõmo za'ra mono zéb da hã, ã hã. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã.

23 Āté asiré ĩsazei'wa norĩ me, te za asiré asi'rã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã áté te za damreme aima ĩwaihu'u aba õ na, ai'ahã wa'aba na asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã áté tane ré, te za ĩsazei'õ'wa norĩ hã asisi, atême wa'aba, ĩsazei'wai hãimanazé, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Āne wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'ãma rosa'rata za'ra wa'wa. Āté te za ai'ãma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rã siwamnarĩ za'ra wa'aba newa.

24 Tane nherẽ, áté asiré asi'rã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ĩhãimana u'âsi mono, dama ĩsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahã wa'aba na. Tane ré, ĩsazei'õ'wa norĩ hã atême sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'rãwi tipẽ'ẽ na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã timremezém na te te oto ĩwapari za'ra zéb zarina, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zé, te te ĩwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za

oto siwē'ō pese za'ra, tiwasété na ĩsiwaihu'u za'ra zéb zarina.

²⁵ 'Râwi sima si, te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ĩmana'rãmi hawi. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tãma ĩpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãtitō tãma ana, ãma wata za'ra da. Tawamhã ãne te za oto ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te nare asō'a wa'aba, aima 're hâimana za'ra wa'wa.” ãne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'ō'wa norĩ hã.

Īsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtō mono wa, marĩ ĩ'uwaibaba si te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

²⁶ ĩsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sō're za'ra wa'wa, ĩsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norĩ si te za duré ĩsazei'wa norĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ si te za duré marĩ ĩwaihu'u'ō hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai ò nherē, te za duré ni'wam norĩ si 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ò na hã. Ni'wam norĩ si te za duré aimreme aba zarina, te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sō'awi, aré damreme aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ò na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te aima 're ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Asimiromhuri aba mono bâ, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo aihâiba mono bâ, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

27 Aihĩni 're ai'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã damreme dama ãwaihu'u'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahãiba wamhã, wẽ di duré. Tane nherẽ, ta norĩ nhipai u hã asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, damreme aima ãwaihu'u aba õ na hã. Si'ubdatõ haré te za asima 're ã'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norĩ hã atãma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hã sõ'awi te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uinhã na wa'aba.

28 Tane nherẽ, ni'wa hã aimreme aba na aima ãwasu'u pese aba 'wa da hã, asiré 're 'maihãimana aba mono õ wamhã, tawamhã, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za ari'iwi 're si'ubumro. Tipẽ'ẽ na si, te za 're mre me zusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, damreme tãma ãwaihu'u za'ra õ na hã.

29 Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã aimreme aba na 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tõ te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahãiba wamhã, wẽ di duré. ãne wamhã, ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa norĩ hã te za ãsimirowasu'u za'ra zém na te te sima ãma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawib zõ, tõ sena zõ, te te ãma ãwaihu'u pese za'ra zéb da hã.

30 Tawamhã duré, ni'wa hã te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, ãté ni'wa ãhãiba amoi ma, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tãma waihu'u, ti-zadawa wasu'u hã, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. ãne wamhã, aima

rowasu'u 'rata aba 'wa hã te za tinhimirowasu'u hã sazã, õhõ si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Taha zarina si, te za oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sisãna'repsi asima 're ãsadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihĩni oto ãma 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zãb da hã asi'uihã na, durã aipẽ'ẽ wẽ wa'aba zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da oto.

³²⁻³³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, marĩ hã siwa'ru, wa te 're ãmanharĩ za'ra mono zãb da hã, te te sima 're wa'awẽ mono õ di. Rowẽ na wawaimri wasirã 're wahãimana za'ra mono da si, ma tõ te te sima 're wa'awẽ. Taha wa, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba si, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madã'ã pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da, rowahutu zõ, 're dasi'rã'õtõ mono sidãpãsi, te te 're damreme nhihãri za'ra mono tõ da. Daro mono bã ãsazei'wa norĩ, sirã 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ 're ãhãimana za'ra mono zãb uwaibaba si, te za te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã.

³⁴ ãsazei'wa norĩ, asirã 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za ari'iwi dame 're si'ubumro, 're ãwahãimana za'ra mono zãb zarina. Timro norĩ zapari, te za tõ 're hãimana za'ra pi'õ norĩ hã, durãihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na, Mozãsi ãne na te te ãma ãrob'ui'ãrãzãb zarina. Taha wa, asirã 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te te sima 're robzanhamri za'ra mono õ di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono rã, te te 're ro'wa'rutu tõ za'ra mono da.

³⁵ Pi'õ norĩ hã dasi'rã'õtõzãb ãma, rowahutu'wa

norī nhimirowahudu hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, tãma ãwaihu'u za'ra õ hã te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hã te te ãma 're sadanharĩ za'ra, waimri si. Īsazei'wa norĩ hã aihĩni 're asi'rã'õtõ aba mono ré, pi'õ norĩ hã timreme na te te dawĩ 're sihãri za'ra mono wamhã, wẽ õ di za, pi'õ norĩ mreme hã.

³⁶ E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã dawana waihu'u za'ra wa'aba bâ, te za ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zéb zarinaĩ õ nherẽ. E a norĩ wa'aba ma si, ma tõ aima ãma wasu'u za'ra wa'aba ni.

³⁷ Āhãna te aima ãma ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã, ĩsi'uihã na ĩnhimiroti na hãĩ õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ĩsimiroti zarina si. Ma'ãpé, ãne hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré aimawi romhuri mono bâ, Tipẽ'ězani na te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã.

³⁸ Āne na ĩnhimiroti na, ni'wam norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono õ wamhã, tawamhã, ĩsazei'õ'wa na te za ta norĩ ãma 're ĩrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ nhimiroti hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³⁹ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za ãhã wasu'u na hã aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ãwaihu'u'õ na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, asima

're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tō da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴⁰ Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhã, uburé marĩ hã te za ĩ'uwaibaba si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu ĩhãwa'utuzé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zezusihi wasu'u wẽ na, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō oto asima ĩwẽ za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'ãsi aba mono da oto.

² Āhã wasu'u wẽ hã te aima ãma 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, asiptete sina 're sazei utōrĩ za'ra wa'aba mono ō wapsi, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're ĩuwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, áté 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono ō wamhã, te te 're ĩ'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'u wẽ hã danhipai u ĩpire uptabi hã, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ĩma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zarina. ãne, Zezusihi wasu'u hã ĩpire uptabi hã: Cristu hã ma tō, u, wazada dârâ, uburé wawasété na 're ĩwahãimana za'ra mono norĩ zada. Taha pari, ma tō dasiwi sêrẽ ni, u, ab're 're. Tawamhã bâdâ maparane ãma si'utōrĩ ō ré, ma tō duré ĩmama hã hãwa'utu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ãne ma tō tãma tiromhãiba, duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ĩbaihã na te te ãma ĩrob'ui'ééré sirõmo za'ra zéb zarina.

⁵ Tawamhã Zezusi hã hãiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tô sihâi'ré. Taha pari, ma tô duré tizadawa wasu'u'wa norĩ ma zama sihâi'ré za'ra, 12 na aré ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ ma hã.

⁶ Taha parimhã, ma duré tizazei'wa norĩ nho'a sihâi'ré, 500 na ĩhãiba za'ra norĩ nho'a, aihĩni siré si'ubumroi ré. Ta norĩ hã te zahadu dâ'â ãna 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ si, ma tô tidâ'â za'ra, umro na.

⁷ Taha pari, ma tô duré Ti'aduhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ĩsadawa wasu'u'wa da, za daro mono bâ te te ĩsatõrĩ za'ra norĩ ma, sihâi'ré za'ra, uburé te te hãiba pibu za'ra da.

⁸ Taha wa, ĩma hã robduma si, ma tô duré sihâi'ré, Zezusi hã. Ni'wa hã daza'u si poto wa, marĩ ĩwẽ uptabi hã dasiré te te sina ĩ'uwaimrami õ ne, wa tô wa hã daza'u si Zezusi hã 'madâ, ĩtõmo na, ĩma sihâi'ré wa.

⁹ Wa hã uburé ĩsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zapari, wa 're ĩhãimana, tãma ĩwapu za'ra na. E marĩ wa. Te sazei õ ré, wa tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ ma, te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Taha wa, ĩbâi õ di aré, ĩsadawa wasu'u'wa na, da te 're ĩwaptẽrẽ za'ra mono zé hã.

¹⁰ Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ĩma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ĩhãimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ĩma tinhopru, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa tô te ĩsina tãma 're uwaimrami u'âsi. Uburé ĩsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô romhuri na te 're 'rãnhpai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ĩsi'uihã na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono si, ma tô te te 're

īpawapto, āne na te dama 're romhuri mono da, īma īsōprubzéb zarina si.

¹¹ Āté, wa hā wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē hā. Āté īsiré norī si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Āne hā wē di tô, īma hā. E marī wa. Wa norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā, misire Zezusihi wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tô ōhō si wa. Tô taha wasu'uwē si, ma tô oto 're īsaze za'ra wa'aba mo, a norī wa'wa hā.

'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ 're īdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹² Āne, wa za duré āma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne ta norī hā te te sima 're nharī za'ra: "Re dadâ'â za'ra mono wamhā, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono ō di za, niwamhā. Mare uptabi di za." Āne te ni'wam norī hā te te sima 're nharī za'ra. E āne hā tô sena. Mare di. Cristu hā dâ'â nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono apâ te te īhâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherē, e niha te bété āne na te te āma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're īhâimana za'ra wa'aba mono norī hā.

¹³ 'Re dadâ'â za'ra mono nherē, apâ īdahâiwa'utu za'ra zé hā tô senai ō 'wa'âhā, e marī te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ īhâiwa'utuzé wasu'u hā, tô senai ō na, te aré tô wama wasu'u za'ra. Āne hā aiwa aré tô, wama hā.

¹⁴ Duré, Cristu hā 'Re īhâimana u'âsi mono, sena na te te apâ hâiwa'utu ō 'wa'âhā, aré marī dai ō di, Zezusihi wasu'uwē, wa te dama 're īwasu'u za'ra mono zé hā. Taré 'wa'âhā, aré marī dai ō di duré, Cristuhu āma 're īsasōmri za'ra wa'aba mono zé hā.

Taré te aré 're ãsaze za'ra wa'aba mo, marĩ dai õ nherẽ aré.

¹⁵ 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, apâ te te ãhâiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã aiwa. Senai õ 'wa'âhã, wa norĩ hã wazadawa nhipese na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimirowasu'u za'ra hã.

¹⁶ 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ ãdahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu, apâ ãhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô.

¹⁷ Duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzé hã tô senai õ 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasété wa, asada ãdâ'â aba zém na, 're ãsaze za'ra wa'aba mono zé hã. ãhâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwê'õ pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, õne haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁸ Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, uburé ãsazei'wa, 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã te aré ãpê'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti.

¹⁹ Cristu hã apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, tô ãbâre te aré wa'ãma 're dapê'êzé uptabi za'ra, wasiré ãsazei'wa 're ãwahâimana za'ra mono norĩ ãma hã. E marĩ wa. Marĩ dai õ wa aré, wa te ãma 're ãsasõmri za'ra mono zé hã, marĩ da ne, wa te 're saze za'ra

mono wa, ti'ab ré.

²⁰ Tazahã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marĩ te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ìhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ìsazei'wa 're ìdá'â za'ra mono norĩ hã, tô sena za apâ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi õ di, ã hã.

²¹⁻²² Duréihã aibã hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na ìsisi hã. Taha nhirã na, te oto dadâ'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Taha nhihudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibã marĩ ìwẽ hã te te ì'manharĩzéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, ãne hã. Cristu na ìsisi hã. Taha ãma si 're ìnomro mono norĩ ma, te za dahâiwa'utuzé hã tãma 're hâimana za'ra, õne u'âsi.

²³ Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morĩ wapsi, te za ìsib'a'uwẽ norĩ hã tihâiwa'utu za'ra.

²⁴⁻²⁵ Tawapsi, te za oto rob'rãsutuzé hã ìwa waptãrã. Tawapsi te za uburé dama ìpire norĩ nhiptetezé hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai ãma uburé dama roti'wa norĩ wi hã, hâiwa nhirõtô na uburé ìhâiba'õ norĩ wi b zama. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norĩ ãma te te ì'ai'utézéb u si, te za Cristu hã te te 're da'ab'madâ'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ìsib'a'uwẽ hã sômri za'ra, õhõ si te te 're ab'madâ'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na.

²⁶ Dadâ'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'rãsutu ãma hã.

²⁷ Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére siro, Cristuhu ãma:

“Ta hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu,

uburé marĩ hã pire na te te 're ab'madâ'â mono da, siwaprosi.”

Ãne duréihã Cristuhu âma, Dawi te te ĩrob'ui'ééré siro hã te 're hâimana. E tawamhã, pire na dama 're ĩhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tãma 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u õ di, ãne hã. Sisapari ma si, ma tô pisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ãhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto.

²⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madâ'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ĩsapari 're hâimana mono da oto, ĩmama si te te oto 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

²⁹ Ãne, wa za duré aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, za ĩdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norĩ hã asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô â dawabzuri hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ, â dawabzuri da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ ré, 're ĩdâ'â za'ra mono norĩ upana, ĩsazei'wa norĩ zu hâiwa'utu za'ra da. E marĩ da, ma tô bété ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono õ nherẽ. Ãne wamhã, e tô ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

³⁰ Wa norĩ hã bété, Cristuhu ma, wa te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ hã. Wama romn-himimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtâ sidâpâsi, ĩwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra

mono zéb zarina. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã senai õ 'wa'âhã, e marĩ da, wa aré bété wa te tãma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherẽ. Marĩ dai õ di tô aré, tãma wanhimiromhuri za'ra hã.

³¹ Īsisānawã norĩ, awẽ sidâpâsi aré 're ĩdâ'â u'âsi mono nherẽ, wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi, ĩwasu'uwẽ na. Wa norĩ hã Wanhĩb'apito Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ĩtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne na hã.

³² Épézu ãma, ni'wam norĩ hã ma tô ĩzada tihâimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're ĩwairébé mono ne. Ta norĩ 'rata, ĩhâimana ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ĩwĩrĩ da newa. Tawamhã, dahâiwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ĩnhimiromhuri hã, Cristuhu ma hã, ĩma romnhimimnhasi nherẽ, te tãma romhuri wamhã aré. ãne hã ĩ'uwaibaba õ di aré, ĩma hã. Taré aré, te 're ĩromhuri mono zé hã. Dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã, ti'ai ãma 're wahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono 'wa'âhã, ĩ'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. ãne danhimiroti wasédé hã: “Áté romhutu na, wa za wasi'utõrĩ. Áté awẽpsi. Taha wa, ãhãna hã watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhĩrõiwi da, wasazém na, duré âzé na.” ãne wamhã, wa aré tô ĩbâre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã aré.

³³ ãne wa, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hã tô sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da. Taha

na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ ne te za oto 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hã rême pese za'ra wa'aba da, aiwẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wa, dahâiba té wasu'u

³⁵ Æté ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne 're sisadhanarĩ za'ra: “E niha te za merẽ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ahâiwa'utu. 'Re dadâ'â za'ra mono wa, 're dahâiba si'utõrĩ pese za'ra mono nherẽ, e niha te za merẽ ãne nherẽ, apâ da'ahâiwa'utu.”

³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're ì'upa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, ìtomhã 're si'utõrĩ mono õ nherẽ, 're 'wanhipré za'ra mono õ di.

³⁷ Duré, tridu hã aro 'rã ne hã da te 're zuri mono wamhã, duré aimawi amnho hã da te 're zuri mono wamhã, e ìteihi zama te za ìsu da te 're zuri. Mare di. Ìnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hã.

³⁸ Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ì'aropoto mono hawim haré, te te sima 're ì'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai ãma uburé hâiba ré 're ìhâimana za'ra mono hã aiwapsi õ di. A'uwẽ hâiba hã aimawi.

Duré abaze norĩ hâiba hã aimawi. Duré pe'a norĩ hâiba hã, aimawi. Duré si norĩ hâiba hã aimawi.

⁴⁰ Duré, hâiwa âma 're ãhâimana za'ra mono norĩ hâiba hã aiwab õ di, ti'ai âma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hâiba ne hã. Hâiwa âma si, dahâiba hã wẽ uptabi di. Duré 'madâ'â ze uptabi di. Ti'ai âma dahâiba hã wẽ nherẽ, duré 'madâ'â ze nherẽ, aiwab õ di, hâiwa âma dahâiba ne hã.

⁴¹ Bâdâ hã bété. Ta hã 'madâ'â ze ti. Wẽ uptabi di. A'amo hã 'madâ'â ze uptabi di duré. Ûburé wasi hã hâiwa na 're ãsimasa mono hã, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherẽ, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono õ di, ã'madâ'â ze da hã. Duré uburé wasi norĩ hã aiwapsi 're simasa mono õ di, ã'madâ'â ze da hã.

⁴² Tane duré, za niwa 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãda'ahâiwa'utuzé hã. Amnhõ hã da te 're zuri mono wamhã, ãtomhã 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tô 're dahâiba si'utõrĩ za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõrĩ za'ra mono âna, te za oto ãré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'â.

⁴³ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're séme mono wamhã, wasété uptabi di oto, dahâiba hã. Duré, marĩ hã te te 'manharĩ waihu'u õ di dahâiba hã, marĩ dai õ wa oto. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wẽ uptabi di za oto. 'Madâ'â ze uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za ãré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

⁴⁴ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're ãséme mono hã, ti'ai âma ré hã,

dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, Ìpě'ězani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa ãma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono pě'ězani nhimipisutuzéb zarina.

⁴⁵ Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré: “Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto 'rata, Adã na Ìsisi hã. A'uwě hãiba na 're morĩ da, ma tô poto 'rata tô.”

Ãne duréihã ãma ãrob'ui'ééré hã. Tane nherě, Adãhã ne te 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata, dadã'ã ãna 're danomro mono da, te te dama 're ã'apisutu mono hã, Ìpě'ězani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi.

⁴⁶ E tawamhã hâiwa ãma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai ãma dahâibazém na, te tô a'ã ãré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai ãma ré hã. Niwapsi te za hâiwa ãma dahâiba ãwě uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

⁴⁷ Duréihã aibã te te dama ãpoto 'rada hã ma tô ti'a na 'manha, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Tane nherě, taha uirĩ na si, ma tô aibã aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma ãpire uptabi hã, ãwě uptabi hã.

⁴⁸ Uburé ti'ai ãma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã te Adãhã hãiba ne, ãré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na ãhâiba na'rata ne ré. Tane nherě, ni'wam norĩ si hâiwa ãma za 're ãhâimana za'ra mono norĩ si, te za hâiwa ãma 're ãmorĩ hãiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hãiba ne ré.

⁴⁹ Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na ãhâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré ãré 're wahâimana za'ra. Tane, wa

za duré niwapsi hâiwa hawi we ĩmorĩ hâiba ne ĩré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto ĩsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

⁵⁰ ĩsisânawã norĩ, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ti'ai ãma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawaprui ré hã, taha ré, hâiwa u ĩré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma ré wahâiba hã za wawi 're ĩsi'utõrĩ za'ra mono hã, hâiwa ãma ĩré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata ĩré 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

⁵¹⁻⁵² Marĩ hã aré dama ĩwaihu'uõ hã wa za oto aima wasu'u hâi'ré za'ra wa'wa, sõ'awi. Ma'ãpé ĩwaparĩ pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõrĩ sirõmo õ di za, rob'rãsutuzé wana hã. Rob'rãsudu hã oto ĩwa ĩwaptã'ãzé waihu'uzéb da, danhimnihârâzé da'rãsutu'wa, da te oto waparĩ za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahâiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahâiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're ĩdatõmo si'rãmi za'ra mono ne. Danhimnihârâ hã da te waparĩ za'ra wi, ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hã dawana 're ĩdâ'â za'ra mono hã te za apâ ahâiwa'utu, dâ'â ãna oto 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ĩhâiba tiwi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahâiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahâiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utõrĩ za'ra mono õ na hã.

⁵³ Ti'ai ãma ré hã, wahâiba hã si'utõrĩ pese di. Tane nherẽ, wa za tô niwapsi wahâiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ na hã, ĩré 're wahâimana u'âsi za'ra

mono da oto, õne u'âsi.

⁵⁴⁻⁵⁵ ãne hã niwa za wama romhâimana za'ra wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩhã duréihã te te ãma ãrob'ui'ééré sirõmo zahuré zéb zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, za apã ãwahãiwatu za'ra zém na hã. ãne duréihã ãma ãrob'ui'ééré siro hã:

“‘Re ãdadã'ã za'ra mono zém na, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ãdadã'ã za'ra mono zé hã, e mahãta tawamhã te te da'ãma ã'ai'uté za'ra zéb da hã. Marĩ õ di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahãta te ãsupteté zé hã tãma 're hãimana oto, te te ãma 're ãda'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Marĩ õ uptabi di oto, tãma hã.”

ãne duréihã ãma ãrob'ui'ééré siro hã te 're hãimana, za dama ãromhãimanazém na hã.

⁵⁶ E marĩ wa, ma tô aré 're ãwadã'ã za'ra mono zé hã siptete na wazada 're hãimana za'ra. Wawasété na 're ãwanomro mono zéb zarina, ma tô aré tô siptete na wazada 're hãimana za'ra, te te 're ãwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré zéb zarina, 're wanomro wẽ mono õ wa, ma tô aré te te siwi 're wa'awẽ'õ pese, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

⁵⁷ Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Õhõ si, ma tô 're ãwadã'ã za'ra mono zém na hã wama ãma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ãwẽ uptabi hã te te wazada ã'manharĩzém na hã.

58 Īsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, taha wa, te za asiptete u'āsi Cristuhu āma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna. Wanhīb'apito ma, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hā taréi ō di. Āne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tāma 're ĩromhuri pese u'āsi za'ra wa'aba mo, asimi'ē na.

16

Zeruzarē āma ĩsazei'wa norī ma, rob'uiprazé da te dasiwi ĩ'rā'ōtōzé wasu'u

¹ Īsazei'wa norī ma, rob'uiprazé hā asiwi ĩ'rā'ōtō aba zéb da na, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī, daza'rui mono bâ siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, te tāma ĩroti za'ra zém na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norī wa'aba zama 'manharī za'ra wa'aba da.

² Dumidu sidâpâsi 're sāmra aba mono da, te za rob'uiprazé hā 're ĩpo'o u'āsi za'ra wa'aba mo, aihâiba mono bâ wa'aba. Aipawa'â hā syry na 're waibui wa'aba mono wamhā, syry na te za 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ētē na 're waibui wa'aba mono wamhā, sa'ētē na te za duré 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Atēme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rā'ōtō aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba ō di za. ĩwana ré, te za asiwi 're ĩ'rā'ōtō u'āsi aba mo dumidu sidâpâsi, ĩzô nomro sirōmo da.

³ Tawamhā atēme āma ĩwisi aba wapsi, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norī hā wa za ĩré satōrī za'ra Zeruzarē u, asōprubzéb za'ra wa'aba ré hā, te te siwi âri da. Rob'ui'ééré ré zama, wa za satōrī za'ra, wa te ĩwēsāmri za'ra norī wasu'u na rob'ui'ééré hā.

4 Tawamhã, áté ĭzama wa za ĭsima rowě, Zeruzarě u ĭmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za ĭsiré ĭmorĩ za'ra, asiwi ĭpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datěme ĭmorĩzém na dama ĭsiwasu'uzé wasu'u

5 Wa tó ĭsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'ómo nhisi u, a'â ĭmorĩ da, tame ĭsazei'wa norĩ siré a'â ĭnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto ãma atěme ĭmorĩ 'wa, tamomo.

6 Tawamhã, atěme ãma ĭwisi aba wamhã, áté wa za ai'rata ĭhâimana hã za'ra wa'wa. Áté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ĭpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ĭmorĩzéb da hã, rowě na ĭmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba.

7 Æma atěme ĭwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ĭnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ĭsina roti ó di. Ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'aba da si, wa tó ĭsima wě. Æne na dá'âsina, awa'awi ãma atěme ĭwisi aba ó di za. Nimahã na si, wa za ãma atěme ĭmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito te te ĭma pisutu pese wapsi.

8 Taha wa, wa za a'â ãme nhamra Épézu ãma, Pětecoti na bătâ nhisi hã za ĭwa ĭwaptã'ázéb u, datoi 'manharízéb u.

9 ĭnhimiromhuri wě'ó'wa norĩ hã ahâ uptabi nherě, ma tó 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ĭnhowa ropese ĭma, ãme te tãma 're ĭromhuri mono zéb da hã. Taha wa, ãmemhã ĭma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihi wasu'uwě na te dama 're ĭromhuri mono zéb da hã.

10 Duré, Timotiu hã atěme ãma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé asiwi sawi wě za'ra wa'aba za,

sina hâtâ'â âna ai'rata sâmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're ĩromhuri mono ne, te duré taha zama te te tãma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ĩsawi pese za'ra wa'wa.

¹¹ Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ĩhâimana mono newa, asiwi wē'õ za'ra wa'aba õ di za, âma atēme wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za âma ana wa'wa, rowē na aihawi wa'aba wei morĩ da apâ, we ĩtēme wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mapari za'ra a'â, ĩsiré romhuri'wa norĩ zô zama.

¹² Wasisânawã Aporu hã wa za duré aima âma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tãma roti u'âsi, wasiré ĩsazei'wa norĩ siré âma atēme morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, te te sima rowē õ di, ta norĩ siré âma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tãma hâimana õ wapsi, te za, u, âma atēme timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ĩrãsutuzém na rowasu'u

¹³ Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna. Asiptete sina te za âma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

¹⁴ 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're ĩ'manharĩ wē u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Esitépanasihi âma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsõrõwa âma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma zama. Ta norĩ hã ma tô sazei 'rata

za'ra, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhib'a'u'wẽ 're ãhãmãna za'ra mono norĩ hã simi'ẽ na te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madã'ã za'ra. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ãsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, ãsiré norĩ hã simi'ẽ na te te 're ãromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

17-18 Esitépanasi norĩ hã we ãtẽme sihutu wamhã, ma tô ãma rowẽ watobro, Potunatu norĩ hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ãnhamra aba mono õ wa, wa ai'ãma 're ãpẽ'ẽzé u'ãsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ãtẽme sihutu wa, ma tô sina ãma rowẽ wazere za'ra, te te sina aima 're ãrowẽ zani u'ãsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're ãwasu'u wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

19 Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ãsõrõwa ãma rowahutu u siré 're ãsi'rã'õtõ u'ãsi mono norĩ zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono wa, te ãma asawi za'ra wa'wa.

20 ãme wasisãnawã norĩ 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé ãma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, te za uburé asiré ãsazei'wa na 're aihãmãna za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

21 Wa hã Paru, ãsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'ére na 'rãsutu za'ra wa'wa, ãnhib'rata na te ãma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

²² Wanhīb'apito zawi'õ'wa norĩ ma, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, rowẽ'õ te te tãma 're apisutu mono za.

Wanhīb'apito, apâ we aimorĩ su'u za.

²³ Wanhīb'apito Zezusihi ma, wa ai'ãma tãma 're ãmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c